

እንጌራ ህይወት

4

አዲስ በሎም: እንጌራ ህይወት እና ስላላ።
ናባይ ዝመጽእ አይጠምን።

ብእይ ዝእምን ከኣ ከቶ አይጸምእን ኢዮ። (ዮጥ 6:35)

ትሕዝቶ

ዝገኸር ፍቕሪ

16

ትንሳኤ ካብ ምዑት ግብሪ 3

ሓደ ሰብ መንፈሳዊ ሞት ድዩ ዘለዎ ወይስ መንፈሳዊ ህይወት ክፈልጥ እንተደልዩ፣ በዓይኒ ናቱ ዘይኮነስ፣ ንህይወቱ በዓይኒ እምላኽ ክርእያ ይግብእ።

በምድራዊ ዘይኮነስ ብሰማያዊ ሸውሃት ዝናበር ህይወት እናረአየት፣ ብተራ፣ እንተበላዕካዮ ብዘይትውስኹለ፣ እንተዘይበላዕካዮ ብዘይትንክዩሉ ምግቢ ጊርካ ፍቕርኻ ምግላጽ ጥበራ ጥራይ ኮይኑ ተሰሚዖዎ እሎ።

እዝኒ ዘለዎ ይሰማዕ 7

እቲ ዚሰዕር ግን ናይቲ በጽእና ተኻፋሊ ይኸውን፣ ንክርስቲያን ንኸሰዕርዎ ከም ጸላእቲ ዝተላዕልዎ ሓያላት ተቓዎምቲ እለው።

ህይወት ዘጥረዮ ሞት 23

አብ መስቀል ሰቂሎም መጺጽ እናስተይዎን እናላገሉን ከለው ዝገብርዎ እይፈልጡን እዮም እሞ ይቕረ በለሎም ብምባል ለመን

ለበዎ

ከምለሰልኩም   እትደልይዎ   ሕቶ፣
ከተቕርብዎ   እትደልዩ   ርእይቶ፣
ከትውፍይዎ   እትደልዩ   አበርክቶ፣
እንተልዩ በዚ ዝሰዕብ አድራሻ ከትልእኩ እላቦ።

አድራሻ፡-
ዶ/ር ተኸለአብ መንግስተአብ
ቁ.ሳ.ፓ. 1966
አስመራ-ኤርትራ

አሰናዳኢ

ዶ/ር ተኸለአብ መንግስተአብ

ብሓልዮት መካነ ህይወት መድሃኔ ዓለም አርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን ትምህርቲ ሰንበት ዝዳሎ መጽሔት

ዕላማ

እዛ መጽሔት አብ መጽሓፍ ቅዱስና ዝርከብ አርእስትታት ትምህርታዊ ብዝኾነ መልክዕ ብብሓደ እናጸሓፍካ፣ አብ ቤተክርስቲያን ይኹን፣ አብ አባይትና ብውልቂ ይኹን ብሕብረት ደረጃ አብ ዝግበር መጽናዕትታት ከም ሓጋዚ ማተርያል ኮይና ምእንቲ ከተገልግል ተባሂላ ዝተዳለወት መጽሔት እያ።

መተሓሳስቢ

ስም ናይ ጸሓፊ አብ ትሕቲ እቲ አርእስቲ እንተዘይተጻሒፉ ብአሰናዳኢ ናይዛ መጽሔት ዝተጻሕፈ ምዃኑ እሕብር።

ትንሳኤ ካብ ምዑት ግብረ ናብ ትንሳኤ ምስ ክርስቶስ

ንክርስትና ካብ ዝኾነ ይኹን ካልእ እምነት ዝፈልዮ፣ ብዛዕባ ትንሳኤ ብዘለዎ ፍሉይ እምነት እዩ። ትንሳኤ ናይ ክርስቶስን ናይ ክርስትያናትን ዘየማእከለ ክርስትና ትርጉም የብሉን። ስለዚ ከኣ እዩ ሃዋርያ ጳውሎስ "ኣብዛ ህይወት እዚኣ ጥራይ ብክርስቶስ ተስፋ እንተገበርናስ ካብ ኩሉ ሰብ እነደንገጽ ምኽንያ ኔርና" ዝበለ (1ቆረ:15:19)። ክርስቶስን ክርስትያናትን ዝድንገጹም ዘይኮነስ ብድንጋጽ ዝተመልኡ ለዋሃት ዝገብሮም እዚ ሓቂ እዚ ኣብኣቶም ስለዘሎ ጥራይ እዩ። ጎይታ መስቀሉ ጸይሩ ክስቀል ክኸይድ ከሎ፣ ኣንስቲ የሩሳሌም ብድንጋጽ ኣልቂሰናሉ። ጎይታ ግን ነዚ ድንጋጽ እዚ ኣይተቐበሉን። ግልጽ ኢሉ ንርእሰኹንን ንደቅኹንን ብኸያን ደንግጸን ኢልወን። ክርስቶስ ጸቡቕ መፈጸምታን ትንሳኤን ዘለዎ

ዝድንግጽ ጎይታ ደላ እምበር ዝድንገጸሉ ኣይኮነን። ጳውሎስ ንሰብ ተሰሎንቄ ብዘይ'ዚ ሓቂ ክኾነ ከምዘይፈትወሎም ገሊጹ። "ግናኽ ኣሕዋተይ፣ ከምቶም ተሰፋ ዘይብሎም ካልእት ምእንቲ ከይትሓዝኑ፣ ብዛዕባ እቶም ደቂሶም ዘለው፣ ብዘይፍልጠት ክትኮኑ ኣይፈቱን እየ። ማለት ኢየሱስ ከም ዝሞተን ከም ዝተንሰለን ኣሚንና እንተ'ኳንና፣ ከምኡ'ውን ኣምላኽ ነቶም ምስ ኢየሱስ ዝደቀሱ ምስኡ ከምጽእም እዩ።" ኢሉ ጽሑፉም (1ተሰ:4፣ 13,14)። ኣብ ዘመን ኦሪት ዝነበሩ ቅዱሳን ከይተረፉ ኣብዚ ሓቂ እዚ ዝተመስረተ ህይወት ከምዝነበሮም ቃል መጽሓፍ ቅዱስ የረጋግጸልና እዩ። ኣብርሃም ንይስሃቅ ወዱ ክሰውኦ ፍቓደኛ ዝኾነ፣ ብዘይ ምኽንያት ኣይነበረን። ነቲ ሽዑ ንሱ ዝፍጽሞ ዝነበረ ዘይንቡር መስዋእቲ ዘይኮነስ፣ ነቲ ዳሕራይ ዝፍጸም፣ ንዝእዘዝዎ ዝተዳለወ ንቡር ትንሳኤ ስለዘማዕደወ ጥራይ እዩ። ኣብ እብ:11:17-19 "..... ኣምላኽ ካብ ምውታት ድማ ከተንስእ ከም ዝከኣሎ ሓሲቡ፣ ካብኡ'ውን ብምሳሌ መሊሱ ረኽቦ።" ይብሉና። ኣልኣዛር ሞይቲ ራብዕቲ ኣብ ዝገበረሉ እዋን፣ ክትንስእ እዩ ኢሉ ዝሓሰበ ኣይነበረን። ጎይታ ምስ መጻ ግና ናይ ትንሳኤ ሓሳብ ኣብ ኣእምሮ ማርታ ቀልጢፉ ተሳእለ። በታ ዳሕረይቲ መዓልቲ ክትንስእ ምዃኑ ተአሚና። ጎይታ ንኸተንስእ ቀዳመይቲ ወይ'ውን ዳሕረይቲ መዓልቲ ክብል ኣየድልዮን እዩ።

ብዘመን ትንሳኤ ዘይትንስእ ሰብ ከምዘይህሉ ኣርጊጽና ካብ ፈለጥና፣ ኣሰዲብና ክንኣቶ ዝግበእና ቀንዲ ሕቶ ኣሎ። ንሱ ከኣ "ድሕሪ ትንሳኤ ቦታና ኣበይ እዩ።" ዝብል ሕቶ እዩ። ገሊኡ ናብ ሓጎስ ገሊኡ ከኣ ናብ ስቓይ ክትንስእ እዩ። ከምቲ ንትንሳኤ ዝፍፍቓ ሰብ ዘሎ፣ ብኣንጻሩ ገሊኡ ሰብ ዘይምትንሳእ ዝሕሾ ክህሉ እዩ። ምኽንያቲ፣ ካብታ ብሓውን ብምሕርቃም ስንን ዝነበራ ናይ ስቓይ ቦታ፣ እታ ናይ መቓብር ናብራ ኣዝያ ስለእትሕሾ እዩ። ክቡር ኣንባቢ፣ ንስኻ ምስ እትትንስእ ኣበይ ምኣተኻ፣ እዚ ሕቶ እዚ ንኸትምልስ ግድን ክሳብ እቲ ናይ ትንሳኤ ጊዜ ክትጸንሕ ኣየድልዮኻን እዩ። ሕጂ ኣብዛ ዘለኻያ ሰዓት ቦታኻ ክትፈልጥ ዝከኣል እዩ። እታ ቦታኻ እንተፈለጥኻ ንትንሳኤ ወይ ክትብህጋ ወይ'ውን ዘይክትብህጋ ትኸእል ኢኻ።

ክልተ ዓይነት ሞት ከምዘሎ፣

ክልተ ዓይነት ትንሳኤ ከአ አሉ። እቲ ቀዳማይ ሞት መንፈሳዊ ሞት እዩ። እዚ መንፈሳዊ ሞት እዚ ዋላ ብሰጋ ብህይወት ከለኻ ክትሞቶ እትኸእል ሞት እዩ። ዋላ ብመንፈስ ብህይወት ዘለኻ እናመሰለኻ እኳ፣ መንፈሳዊ ሞት ዝሞትካ ክትከውን ትኸእል። ከምቲ ንመራሒ ናይ ሳርዴስ ቤተክርስቲያን "እነ ንግብርኻ እፈልጦ አለኹ ህያው ተባሂልካ ትሰመ አሎኻ ግናኽ ምውት ኢኻ።" ዝተባህለሉ፡ ንሕና ንግዳር ርእሰና ኮነ፣ ሰባትውን ንዓና ህያው እናበሉና ከለው፡ አምላኽ ብመንፈስና ከም ምውታት ክፈልጠና ይከኣል እዩ (ራእ:3:1,2)። ህያው ግብሪ ዘለዎ ጥራይ እዩ ብመንፈሱ ህያው ክኸውን ዝኸእል። እቲ ብምውት ግብሪ ዝመላለስ ከአ ብመንፈሱ ምውት እዩ። ስለዚ ሓደ ሰብ መንፈሳዊ ሞት ድዩ ዘለዎ ወይስ

መንፈሳዊ ህይወት ክፈልጥ እንተደልዩ፡ ብዓይኒ ናቲ ዘይኮነስ፣ ንህይወቲ ብዓይኒ አምላኽ ክርእያ ይግብእ።

እቲ ካልኣይ ዓይነት ሞት ከአ እቲ ብሰጋ እንሞቶ ናብ መቓብር ዝመርሓና ሞት እዩ። እዚ ዓይነት ሞት እዚ ብሰንኪ አዳማዊ ሓጢአት ዝመጸ ሞት እዩ። እዚ ሞት እዚ እንሰሳታት እኳ ይሞትዎ እዮም። እቶም ብመንፈስ ህያዎን ዝኾኑ ሰባት ነዚ ናይ ስጋ ሞት፣ ከም ድቃስን ከም ምቕንጣጥ ድንኳንን እዮም ዝርድእዎ። ብፍላይ እቶም ኣብዛ ምድራዊት ህይወቶም ክፍጽምዎ ዝግብእዎ ኩሉ ፈጺሞም ዝወድኡ ኩሎም፣ ነዛ ናይ ስጋ ሞት ይብህግዎ እዮም። ናብ ዝሓሸን ዝዓበዩን ህይወት እተሰጋግር ድልድል ጌሮም ይርእይዎ። ከም ረብሓ እምበር ከም ወጽዓ ክርእይዎ አይኮነሎምን እዩ። እቶም ነታ እትመጽእ ህይወት ዘይተዳለው፣ ቦታ እትመጽእ ትንሳኤ ዝጉድኡ ደእ እምበር ዘይጥቀሙ ሰባት ግን ነዛ ናይ ስጋ ሞት ከም ጉድ ይፈርህዎ።

**ከምቲ ንትንሳኤ
ዝናፍቅ ሰብ ዘሎ፣
ብአንጻሩ ገሊኡ ሰብ
ዘይምትንሳእ ዝሕሾ
ክህሉ እዩ።**

ስለዚ ኣብዛ ምድራዊት ህይወቲ ካብ ምውት ግብሪ ተንሲኡ ብህያው ግብሪ ዝኸበር ሰብ፣ ቦታ ዳሕረይቲ ትንሳኤ ናብ ዓብይ ሓጎስ ክኣቲ እዩ። ዓሰቢ ናይቲ ብሰውር ኮነ ብግህዶ ዝገበሮ ሰናይ ግብሪ፣ ብትንሳኤ ጸድቃን ክፍደ እዩ። ነቶም ኣብዛ ዓለም ከለው፣ ንዝጸገሞም ሰባት ክርህውሎምን ክረድእዎምን ንዝተረኸቡ ኩሎም፣ ጎይታ ኣብታ ካልኣይቲ ትንሳኤ "አቲም ናይ

**ክርስቶስን
 ክርስትያናትን
 ዝድንገጸሎም
 ዘይኮኑስ ብድንጋጸ
 ዝተመልኡ ለዋሃት
 ዝገብሮም እዚ ሓቂ
 እዚ ኣብኣቶም
 ስለዘሎ ጥራይ እዩ።**

አቦይ ብሩኻት፡ ንዑ፡ እቲ ካብ ምስራት ዓለም እተዳለወልኩም መንግስቲ ውረሱ። "እናበለ ናብ ሓጎስ ጎይትኡ ከእትዎም እዩ (ማቴ፡25:31-46)። ብሰናይ ግብሪ ዝሃብተምና ሰባት ክንከውን፡ ካብ ገዛእ ርእሰና ክንፍጽዎ ኣይከኣለናን እዩ። ምኽንያቱ፡ ኣብ ስጋና ሰናይ ከምዘዩልቦ ቃል እግዚአብሔርን ተሞክሮናን ኣረጋጊጹልና እዩ (ሮሜ፡7:18,19፣ 1ቆረ፡15:50)። ስለዚ ከኣ እዩ ዳዊት "ንእግዚአብሔር ንሰኻ ጎይታይ ኢኻ፡ ብዘይ ንሰኻስ ሰናይ የብለይን፡ ኢለዮ።" ዝበለና (መዝ፡16:2)። ሰናይና ምእንቲ ክዓዝዝ፡ ኣብ ርስቲ ቅዱሳን ከኣ ግደ ምእንቲ ክህልወና፡ ኣብቲ ሰናይን ሰናይ ዝገብርን ኣምላኽ ክንጸንዕ ይግብእና። "መንገዲ ሰብ ካብ ርእሱ ከምዘይኮነ፡ እቲ ዝመላለስ'ውን ሰንሚኡ ክቕንዕ ዓቕሚ

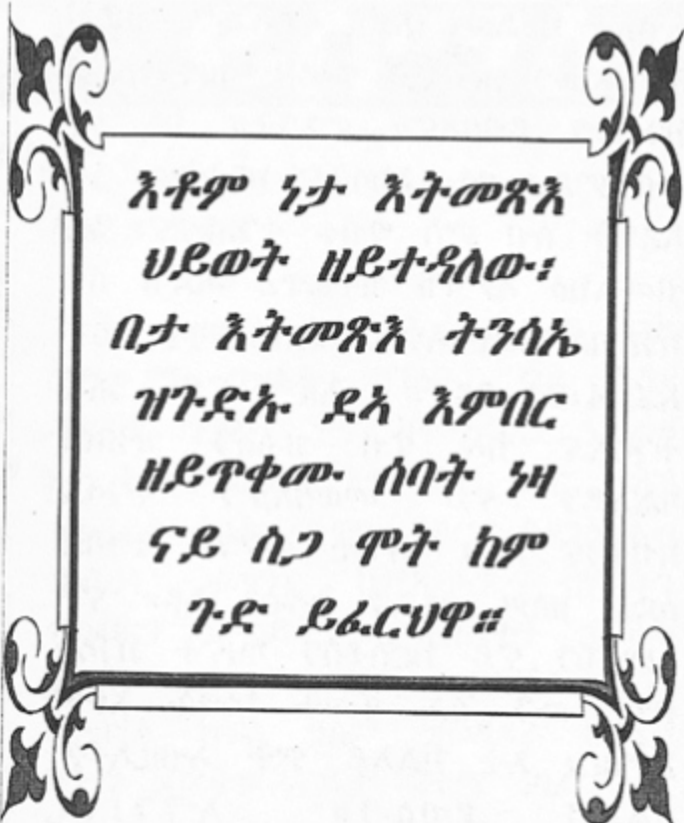
ከምዘይብሉ እፈልጥ ኣለኹ" ዝብል ከም ዝተጸሕፈ፡ ንሕና ነዚ ሓቂ እዚ ተአሚንና ናብቲ ስጉምትና ኣቕኒዑ፡ ናብ ትንሳኤ ጸድቃን ከብጽሓና ዝኸለል ኣምላኽ፡ ገጽና ክንመልስ ይግብእና (ኤር፡10:23)።

ጎይታ፡ ንብዙሓት ዝተአመንዎ ሰባት ናብ ጽድቂ ኣብጸሑ እዩ። በዓል ጳውሎስ "ይዋእ ኣነ ምግዳር ሰብ፡ ካብዚ ናይ ሞት ስጋ መን ኮን ከድሕነኒ እዩ።" ኢሎም ኣብ ዝገዳሉ ጊዜ፡ ንምረቶም ከም ቅጽበት ዓይኒ ናብ ምስጋና ዝለወጠ ኣምላኽ እዩ (ሮሜ፡7:24,25)። ጳውሎስ ባዕሉ ንሰብ ኤፌሶን "ንሰኻትኩም ቀደም ከም ንብረት እዛ ዓለም እዚኣ፡ ከምቲ መንፈሱ ሕጂ ኣብቶም ደቂ ዘይምእዛዝ ዝገብር ዘሎ ሓለቓ ስልጣን ኣየር ዝተመላለስኩም፡ ብበደልኩምን ብአበሳኹምን ምውታት ዝኮርኩም ንኣኻትኹም ህያዎን ገበረኩም። ንሕና ኩላትና ከኣ ነቲ ናይ ስጋና ናይ ሓሳባትን ድሌት እናገበርና፡ ቀደም ብትምኒት ስጋና ምሳታቶም ንነብር ነበርና። ከምቶም ካልኣት ብባህርይና ደቂ ቁጥዓ ነበርና። ግናኽ እቲ ብምሕረት ሃብታም ዝኾነ ኣምላኽ፡ ምእንቲ እታ ብእኣ ዘፍቀረና ዓባይ ፍቕሩ፡ ንኣና፡ ብበደልና ምውታት ከሎናስ፡ ምስ ክርስቶስ ህያዎን ገበረና።" ኢልዎም ኣሎ (ኤፌ፡2:1-5)።

ክቡር ክርስትያን ከምኡ ድማ ንሰኻ ካብ ሓጢአት ከም ዝሞትካ፡ ብክርስቶስ ኢየሱስ ግና ንኣምላኽ ህያው ከምዝኾንካ፡ ርእሰኻ ቁጸር። ንትምኒቱ ከይትእዘዝ ኣብዚ መዋቲ ስጋኻ ሓጢአት

አይንገሰ። ከም ሞይቲ ዝተንሰኦ ርእሰኻ ንኣምላኽ ወፍይ እምበር፡ ንኣካላትካ ኣጽዋር ዓመጸ ንኣጢኣት ኣይትግበር። ንኣካልካስ፡ ኣጽዋር ጽድቂ ንኣምላኽ ደኣ ግበር (ሮሜ፡6፡11-14)። ክርስቶስ፡ ኣንሳእን ንኹሉ ጊዜን ካብ ኣጢኣት ሞይቲ፡ ህይወቲ ግና ንኣምላኽ እዩ ዝኾነበር። ከምኡ ድማ ሞትካ ንሞቲ መሲሉ ሕቡር ናቲ እንተኻንካስ፡ ከምኡ ከኣ ብትንሳኤኡ ክትሓብር ኢኻ (ሮሜ፡6፡5, 10)። ክርስቶስ ከኣ ንኣጢኣት መዊትካስ ንጽድቂ ምእንቲ ክትኑበር ኢሉ ከምዝሞተልካ ክትዝክር ይግብኣካ (1ኛጥ፡2፡24)። ጐይታ ከኣ ነቲ ብእኡ ዝእምን ዘበለ ናይ ዘልኣለም ህይወት ክህብን ቦታ ዳሕረይቲ መዓልቲ ከተንሰኦን ፍቓዱን ፍቓድ ኣቡኡ ምዃኑ ገሊጹልና እዩ (ዮሃ፡6፡39, 40)።

እቲ ሕያዋይ ኣቦ፡ ነቲ ጥፋእ ወዳ ናብኡ ገጹ ክምለስ ምስ ረእዮ "ወደይ ሞይቲ ነይሩ ተንሲኡ፡ ጠፊኡ ነይሩ ከኣ ተረኺቡ።" ኢልዎ። ካብቲ ኣቦና እንተጠፊእና፡ ትና ከም ዘለና፡ ናብኡ ብምምላስ ጥራይ ክንትንሰእ ከም እንኸእል ክንፈልጥ ንኸእል። ብዘመን ነብዩ ህዝቅኤል፡ ህዝቢ እስራኤል "ዓጸጽምትና ነቐጸ፡ ተስፋና ተቐብጸ፡ ንሕና ጠፊእና ኢና፡ ኣኺሉና እዩ" ኢሎም ነበሩ። እዚ ቅብጸት እዚ ካብቲ ምጥፋእ ዝኸፍኦ እዩ። ስለዚ ከኣ ንህዝቅኤል ራእይ ኣርእዩ ንተስፋ እስራኤል ክመልስ ተራእዩ። እቲ ነቐጹን ፋሕ ኢሉን ዝነበረ ኣዕጽምቲ ምእንቲ ህይወት ረኺቡ ክትንሰኦ፡ ቦቲ ነብዩ ጌሩ

እቶም ነታ እትመጽእ ህይወት ዘይተዳለው፡ ቦታ እትመጽእ ትንሳኤ ዝጉድኡ ደኣ እምበር ዘይጥቀሙ ሰባት ነዛ ናይ ስጋ ሞት ከም ጉድ ይፈርህዎ።

ተዛሪብዎ። ቃል እግዚአብሔር (ትንቢት) ምስተነግረ፡ ደሃይ ኮነ፡ ፍኒሕኒሕ ኮነ፡ ዓጽሚ ናብ ዓጽሙ ተቐራረበ፡ ኩሉ ዘድሊ ተጌሩሉ ድማ ተንሰኦ (ህዝ፡37፡1-14)። ስለዚ ተስፋ ዘይብልና፡ ካብ ምውት ግብርና ተንሲእና ብህያው ግብሪ ክንኑበር ዘይንኸእል ኣብ ዝመሰለና ጊዜ እኳ፡ ኣምላኽ ንዓና ዝኸውን ተስፋ ኣለዎ። ናይ ክርስቶስ እንተኻንና ጥራይ እዩ፡ እዚ ተስፋ እዚ ዝህልወና። ከምቲ ቃል እግዚአብሔር ዝገልጸልና ከኣ "እቶም ናይ ክርስቶስ ዘበሉ፡ ነቲ ስጋኦም ምስናይ ፍትወቲን ትምኒቲን ሰቂሎምዎ እዮም።" (ገላ፡5፡24)። ንሕና ከኣ ከም ናይ ክርስቶስ ሰባት መጠን፡ ፍትወትናን ትምኒትናን ኣብ መስቀል ሰቂልና፡ እቲ ክርስቶስ ንኸንረኸቦ ዝተተምነዮልና ትምኒት ጥራይ ይሃልወና። ከምቲ ጐይታ ".....ኣብቲ ኣነ ዘለኸዎ፡ ንሳቶም'ውን

አብኡ ከህልው እደሊ አለኹ" ዝበሎ፡
 ንሕና'ውን ነዚ ናይ ጎይታ ባህጊ ጥራይ
 ክንብህግ ይግበእና። ምእንትዚ ከኣ ነቲ
 አብ ምድሪ ዘሎ አካላትና ክንቀትል፡ ነቲ
 አረጊት ሰብ ምስ ግብሩ ቀንጢጥና፡ ነቲ
 ብመልክዕ አምላኽ ዝተፈጥረ ሓድሽ ሰብ
 ክንለብስ ይግብእና (ቁለ፡3፡5, 9, 10፣
 ኤፌ.፡4፡21-24)። እዚ ናይ ሕጂ
 ትንሳኤና ከኣ ናብ ዝሓሸን ዝዓበየን
 ካልኣይን ናይ መወዳእታን ትንሳኤ
 ከብቅዓና እዩ። "አብቲ ቀዳማይ ትንሳኤ
 ዕድል ዘለዎ ብጹእን ቅዱስን እዩ። ናይ
 አምላኽን ናይ ክርስቶስን ካህናት ክኾኑ፡
 ምስኡ'ውን ሽሕ ዓመት ክገቡ እዮም
 እምበር፡ እቲ ካልኣይ ሞት አብዚአቶም
 ስልጣን የብሉን።" አሜን!!!
 (ራእ፡20፡6)።

ነዚ ጸውዒት እዚ ዝባንካ ሂብካ እንተ
 ዘይተቐበልኩሉ ሓንቲ መዓልቲ ንሰኻ
 ጸዊዕካ ዘይትስመዓሉ ጊዜ ክመጽእ እዩ
 እም ንነፍሰኻ ክትምርምራ ይግብእካ'ዩ።
 ስለዚ ድምጺ እግዚአብሔር ሰሚዕካ፡ ካብ
 ምውት ግብሪ ተንሲእካ፡ አስኣሰሩ ስዒብካ
 ናብ ዘልኣለም ሓጎስ ምእንቲ ክትኣቲ፡
 ሕጂ ሀይወትካ ንአምላኽ ክትውፊ
 ሓጢአተኛ ምጂንካ ተአሚንካ ብፍቓድ
 አምላኽ ንኸትመላለስ ክትውስን ጎይታ
 ይምዕደካ ኣሎ።

ክቡር አንባቢ፡
 ንሰኻ ምስ እትትንሲእ
 ኣበይ ምኣተኻ፡ እዚ ሕቶ
 እዚ ንኸትምልስ ግድን
 ክሳብ እቲ ናይ ትንሳኤ
 ጊዜ ክትጸንሕ
 አየድልዩካን እዩ።

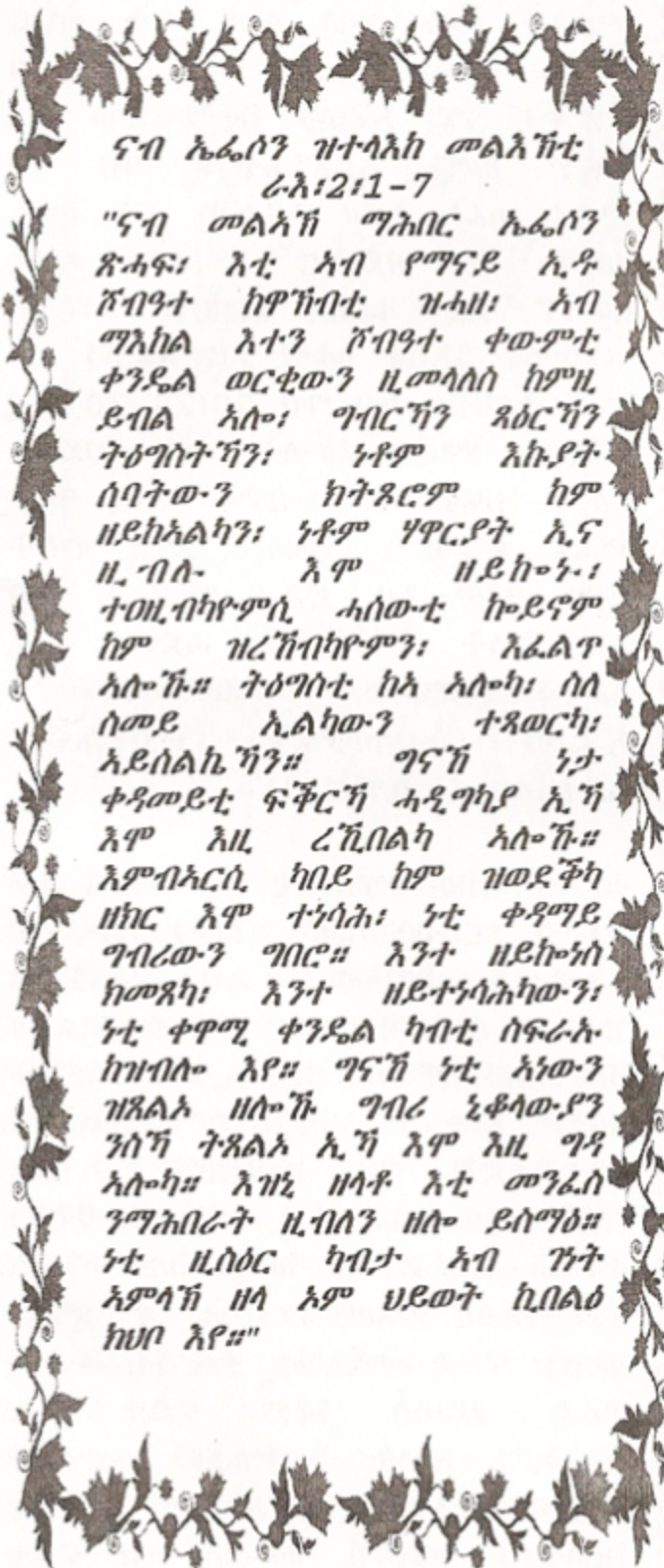
በደልኩምን ብኣብሳኹምን
 ሞታት ዝከርኩም
 ንኣካላትኹም ሆሞን
 ለኩም።

ክቡር አንባቢ እግዚአብሔር ካብ
 መጀመርታ ጀሚሩ "አዳም ኣበይ ኣሎኻ፡"
 እናበለ ይጽውዕ ኣሎ። እዚ ጸውዒት እዚ
 ንሰኻ ውሉዱ ምእንቲ ክትከውን እዩ።

እዝኒ ዘለዎ ይሰማዕ !

ራእ:2:1-7

ናብ ኤፌሶን ዝተላእከ መልእኽቲ

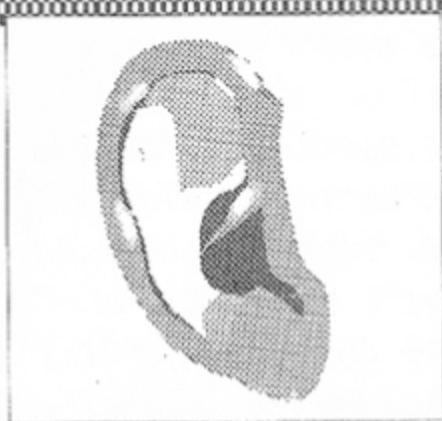
ራእ:2:1-7

"ናብ መልእኽ ማሕበር ኤፌሶን ጽሓፍ፣ እቲ ኣብ የማናይ ኢዮ ሾብዓተ ከዋኸብቲ ዝሓዘ፣ ኣብ ማእከል እተን ሾብዓተ ቀውምቲ ቀንዴል ወርቁውን ዚመላለሰ ከምዚ ይበል ኣሎ፣ ግብርኻን ጸዕርኻን ትዕግስትኻን፣ ነቶም እኩያት ሰባትውን ክትጸርም ከም ዚይከአልኻን፣ ነቶም ሃዋርያት ኢና ዚብሉ እሞ ዚይከውኑ፣ ተወዘብኩምሲ ካሰውቲ ከይኖም ከም ዝረኽብኩምን፣ እፊልጥ ኣሎኹ። ትዕግስቲ ከአ ኣሎኻ፣ ሰለ ሰመይ ኢልካውን ተጸወርካ፣ ኣይሰልኪኻን። ግናኽ ነታ ቀዳመይቲ ፍቕርኻ ካዲግኪያ ኢኻ እሞ እዚ ረኺበልካ ኣሎኹ። እምብኣርሲ ካበይ ከም ዝወደቕካ ዘክር እሞ ተነሳሕ፣ ነቲ ቀዳማይ ግብሪውን ግበር። እንተ ዚይከውኑ ከመጸካ፣ እንተ ዚይተነሳሕካውን፣ ነቲ ቀዳማይ ቀንዴል ካብቲ ሰፍራኡ ከዝተሰለ እየ። ግናኽ ነቲ ኣነውን ዝጸልኦ ዘሎኹ ግብሪ ኒቆላውያን ንሰኻ ትጸልኦ ኢኻ እሞ እዚ ግዳ ኣሎኻ። እዝኒ ዘላቶ እቲ መንፈስ ንማሕበራት ዚብለን ዘሎ ይሰማዕ። ነቲ ዚሰዕር ካብታ ኣብ ገነት ኣምላኽ ዘላ ኣም ህይወት ኪበልዕ ከህቦ እየ።"

ካልኣይ ክፋል

ብዘመን ሃዋርያት፣ ኤፌሶን ናይ ሮማውያን ግዝእት ዝኾነት፣ ናይ እስያ ኣፈሻዊ ግዝእት ዋና ከተማ እያ ነይራ። ነታ ከተማ ዝመሰረተዋ፣ ካብ ሃገር ግሪኽ ዝተሰደዱ ሰባት እዮም። ሃዋርያ ዮሃንስ ኣብ ዝነበረላ ዘመን፣ ከምኡውን ብሃብትን ብክብርን ወርይትን ምዕብልትን ዝኾነት ከተማ ብምዃና፣ ኣብታ ንእሽቶ እስያ እትበሃል ክፍለ ዓለም ዝወዳደራ ዘይብላ ከተማ ነበረት። ናይታ ከተማ ነባሪ ህዝቢ ካብ ዝተፈላለዩ ብሄራትን ወገናትን ዝተረኽቦ ክኸውን ከሎ፣ ኣይሁዳውያን እውን ብብዝሒ ኣብ ኤፌሶን ይነብሩ ነበሩ።

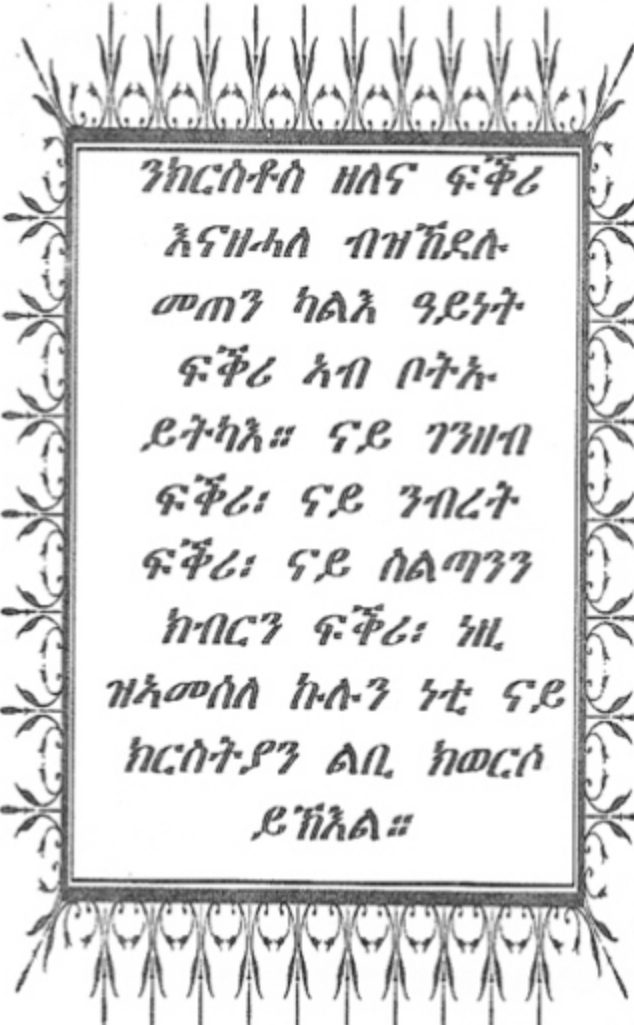
ብኣምልኹ፣ ኤፌሶን ኣብ እስያ ናይ ጣኦት ኣምልኽ ዋና ከተማ ብምዃና፣ ንክርስትያናት ኣስጋኢትን ኣጸጋሚትን ስፍራ እያ ነይራ። ናይቲ ዘመን እቲ ሰባት ንዘምልኹዎ "ኣርጤምስ" ወይ ከአ "ዲያና" ንዝተባህለት ጣኦት ብኣሰራርሕኡ ግሩም ዝኾነ ቤተ መቐደስ ተሰራሖላ ነበረ። ኣብ ናይ ዘመንና ናይ ኣርኪኦሎጂ ሊቃውንቲ፣ እቲ ቤተመቐደስ ዝነበረሉ ስፍራ ብምምርማር ናይቲ ህንጻ መልክዕ ኣዝዩ ዘገርም ከም ዝነበረ ክፈልጡ ክኢሎም ኣለዉ። ሃዋርያ ጳውሎስ ኣብ ናይ እስያ ክፍለ ዓለም ናይ ወንጌል ስራሕ ክሰርሕ ኣብ ዝደለዩሉ እዋን፣ ንከተማ ኤፌሶን ከም ጊዚያዊ መንበሪ ይጥቀመላ ነበረ (ግብ 19)። ካብኡ ቀጺሉ ጢሞቴዎስ ኣብዛ

ንፋሶ ሰማዒ
 ምኃንን
 ንክርሰቲያን ዓብይ
 ነገር እዩ። ሰማዒ
 እዝኒ ዘለዎ፣ ኩሉ
 ግዜ ተሰፋ
 አለዎ። እቲ ናቲ
 ጌጋ አዝዩ ዓብይ
 እንተኾነ እውን
 መንፈስ ቅዱስ
 ክእርግ ይኸእል
 እዩ።

ከተማ እዚአ ዓብይ ናይ ወንጌል ሰራሕ
 ሰራሕ እዩ (1ጢሞ:1:3)። አብ
 መወዳእታውን ወንጌላዊ ዮሃንስ ናብ ኤፌሶን
 መጸሐ ከም ናይታ ቤተክርስቲያን መጋብን
 መራሕን ኮይኑ ክሳብ ዕለተ ሞቲ ብናይ
 ወንጌል ሰራሕ አዝዩ አገልገለ። እዛ
 ድምቕቲ ናይ ኤፌሶን ከተማ ክሳብ እዚ
 ዘለናዮ ዘመን አይጸንሐትን። ካብ ገጽ
 ምድሪ ጠፊአ እያ። እንተኾነ እቲ ስፍራ
 ፊጺሙ ሰብ ዘይነብሮ አይኮነን። አብዚ
 ዘመንና ደቂ ቱርኪ ዝነበርዎ ኣያሰሉክ
 ዝተባህለት ንእሽቶ ከተማ ናይ ኤፌሶን ቦታ
 ወሪሳ ትርክብ። ካብ ግብ 20:29-30 ከም
 እንርድኦ ሃዋርያ ጳውሎስ ገና ብህይወቲ
 ከሎን፣ ብፍላይ ድማ ብሞት ካብዚ ዓለም
 ድሕሪ ምፍላዩን፣ ብፍላይ ድማ ብሞት
 ካብዚ ዓለም እዚ ድሕሪ ምፍላዩን፣ አብ
 አይሁዳውነት ዝተመርኮሱ ሓድሓደ ናይ
 ስሕተት ትምህርታት አብ መንጎ ናይ
 ኤፌሶን ክርስቲያናት ምስፍሕፍሑ
 አይተረፈን (1ጢሞ:1:3)።

ቁ.1:- አብዚ መልእኸቲ እዚ ዝሃረብ ዘሎ
 ኢየሱስ ክርስቶስ ባዕሉ ክኸውን ከሎ አብ
 ራእ:1:16 ከምኡውን አብ ራእ:1:13
 ዝተጸሕፈ ቃል ብምድጋም መንነቲ ይገልጽ።
 ሸውዓቲአን ከዋኸብቲ አብ ኢዳ እዩን ማለት
 ንሳቶም እሙናት እንተኾይኖም ክሕልዎም፣
 እንተኸሓድዎ ግና ክድርብዮም ይኸእል
 ማለት እዩ። ቀጺሉ አብ መንጎ ሸውዓቲአን
 ቀንዴል ዝኸይድ እዩ ክበሃል ከሎ ቀንዴል
 ናይ ማሕበር ምእመናን ምሳሌ ከም ምኃኑ
 መጠን፣ ናይቲ መልእኸቲ ቃል ነቲ መራሒ
 ጥራይ ዘይኮነስ ነቶም ናይታ ቤተ
 ክርስቲያን አባላት ንብምሉእም ዝምልከት
 ምኃኑ የረድአና። ርግጽ እዩ እቲ ናይ ቤተ
 ክርስቲያን መልእኸኽ ዝተባህለ ሰብ ናይቲ

ንክርስቶስ ዘለና ፍቕሪ
 እናዘላለ ብዘኸደሉ
 መጠን ካልእ ዓይነት
 ፍቕሪ ኣብ ቦትኡ
 ይትካእ። ናይ ገንዘብ
 ፍቕሪ፣ ናይ ንብረት
 ፍቕሪ፣ ናይ ሰልጣንን
 ክብርን ፍቕሪ፣ ነዚ
 ዝኣመሰለ ኩሉን ነቲ ናይ
 ክርስቲያን ልቢ ክወርሶ
 ይኸእል።

ማሕበረ ምእመናን መራሒ ብምጃኑ ብናይታ ቤተክርስቲያን ኩነታት ብተላፍነት ዝሕተት እዩ። ይኹን ደኣ እምበር፣ ደሓር ኣብ ዝርዝር መጽናዕቲ ምስ ኣተና ከም እንርእዮ፣ እዞን መልእኸትታት ነቲ ናይታ ቤተክርስቲያን መራሒ ጥራይ ዘይኮነስ ኣብ ኩሉ ቦታ ንዝርከቡ ምእመናን ዝተላእካ ምጃኑን ከነሰተውዕል ኢና። ሰለዚ ናብ ኤፌሶን ዝተላእከ መልእኸቲ ብፍላይ ነቲ ማሕበር መራሒ ዝትንክፍ እኳ እንተኾነ ብተፈሸኡ ናይቲ ማሕበር ኩነታት ዝገልጽ እዩ።

ቁ.2-3:- ድሕሪ'ቲ መእተዊ ቃል ኣሰጸቡ "ግብርኻ እፈልጦ ኣለኹ" ኢሉ መልእኸቲ።

ይጅምር። ኢየሱስ ክርስቶስ ብዛዕባና ብዛዕባ ክርስቲያናት ኩሉ ይፈልጥ እዩ። ልብን ኩላሊትን ዝምርምር ኣምላኽ እዩ። እንሰርሖ ሰራሕ ኩሉ፣ እንሓሰቦ ሓሳብ ኩሉ፣ ኣብ ውሽጢ ልብና ዝተሰወረ ነገር ኩሉ ኣብ ቅድሚያ ዩጋንቲ ቅሉዕን ግሉጽን እዩ (እብ፡4፡13)።

ጎይታ ኣብ መንጎ ናይ ኤፌሶን ክርስቲያናት እንታይን እንታይን እዩ ርእዮ። መጀመርታ ነቲ ማሕበርን ናይቲ ማሕበር መራሕን ብሓደሓደ ነገራት ከመስግን ወይ ክንእድ ጀመረ። እዞም ክርስቲያናት እዚኦም ብዛዕባ ቃል እግዚአብሔር ዝደኸሙን ብዙሕ ዝለፍዑን እዮም። ነቶም ክፋ-ኣት ክዕገሰዎም ኣይከኣሉን። ናይቲ ማሕበር ምእመናን ኣባላት ምስ መራሒኦም ከይደም ብጥንቃቄ ናይ ቤተ ክርስቲያን ተግሳጽ ይገብሩ ነበሩ። ብፍላይ ካብ ማእከሎም ዝኾነ ይኹን ዓይነት ጌጋ ንምርሓቕ ጥንቁቓት እዮም ነይሮም። ኣብቲ ጊዜ እቲ ኣብ መንጎ ክርስቲያናት እናኣተው፣ ብሓሶት ናይ ሃዋርያ ስም ወሲዶም ዝሰበኹ ሰባት ነይሮም። ናይዞም ሰባት እዚኦም ሓሶት ግን ፈልዮም ፈሊጦምዎ ሰለዝነበሩ ከምዝግባእ ተቐቐሞምምም እዮም። እቶም ሰባት "ንሕና ሃዋርያት ኢና" ምባሎም፣ ብስም ክርስቶስ ዝመጸእና ንሕና ኢና ክብሉ ዝደለዩ ይመስል። እንተኾነ ብዝላ ርእሶም ደኣ እምበር ብናይ ክርስቶስ ስም ዝመጹ ኣይነበሩን። ናይ ኤፌሶን ምእመናን ናይዞም ሰባት እዚኦም ጌጋ ብምፍላጥ ሰባት ንኸይታልሉ ኣድላዩ ጥንቃቄ ጌርም እዮም።

እዚ ድማ ፍቓድ ኣምላኽ ምጃኑ ኣየጠራጥርን እዩ። ናብ ጌጋ ንዝመርሑ ሰባት ብሸለልትነት ምርኣይ፣ ሰርሖም ከም ቀሊል ነገር ጌርካ ምሕላፍ ናይ ጎይታ

ፍቻድ አይኮነን። ብትምህርቱን በካይድኡን ካብ እግዚአብሔር ተፈልዶ ዝርከብ ኩሉ ኣብ ማእከል ምእመናን ንስም እግዚአብሔር እዩ ዘጽርፍ።

ናይ ኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን ሰባት፡ ናይ ሓሶት ትምህርቲ ወይ ርኹስ ስራሕ ኣብ ማእከሎም ከይነበር ካብ ምክልኻል አይዓረፉን። ብሓጺሩ ኣብ ዕዮ ቤተ ክርስቲያን ብዙሕ ትግሃት ኣርእዮም እዮም።
ቁ.4፡- ኣብ መንጎ እዚ ኩሉ ግን ንኸቢድ ተግላጽ ምኸንያት ዝኾነ ሓደ ነገር ተረኪብዎም ኔሩ፡ እዚ ከኣ፡- "እታ ቀዳመይቲ ፍቕርኻ ሓዲግኪያ" ብዝብል ቃል ዝተጠቐሰ መንፈሳዊ ጉድለት እዩ። እቲ ቀዳማይ ፍቕሪ ብኢየሱስ ክርስቶስ ምስ ኣመኑ ንጉይታ ዝነበሮም ፍቕሪ እዩ። ካብዚ ፍቕሪ እዚ ተፈልዮም እዮም። ፍቕሪ ክበሃል ከሎ ግን ኣብ ትርጉም ክንጋገ ዮብልናን። ናይ መጀመርታ ፍቕሪ ክበሃል ከሎ መጀመርታ ንክርስቶስ ክቕበል ወይ ክእምን ከሎ ንዝሰምዖ ውዑይ ስምዒት ጥራይ ኣይኮነን ዘመልከተና። ሓድ ሓደ ጊዜ ክርስቲያናት እናጎሃዩ ከምዚ ይብሉ፡- "ኣብ ክርስትና ህይወተይ መጀመርታ ከመይ ዝበለ ሓጎስ ይስመዓኒ ነይሩ። ንክርስቲያናት ድማ ከመይ ዝበለ ፍቕሪ ኣፍቅሮም ነይረ። ሕጂ ግን ከምዚ ዝበለ ናይ ፍቕሪ ስምዒት ኣይስመዓንን። ከመይ ከምዝተለወጥኩ ኣይርድእንን እዩ። ናብዚ ዓይነት ህይወት እዚ ብምልዋጠይ ብጣዕሚ'የ ዝሓዘን።"

ሰይጣን ከምዚ ዝኣመሰለ ከቢድ ሓሳብ ኣብ ውሽጢ ልቦም ብምሕዳር፡ ብዛዕባ ነፍሶም ተስፋ ከምዝቕርጹን ንመገዲ ክርስቶስ ከምዝሓድጉን ይገብር። ርግጽ እዩ ሓድሓደ ጊዜ ክርስቲያናት በዚ ክንብሎ ዝጸናሕና መንገዲ ገዛእ ርእሶም ኣብ ዝወቕሱሉ እዋን

ወቕሳኦም ኣብ ሓቂ ዝተመርኮሰ ክኸውን ይኸእል እዩ። ሓድሓደ ጊዜ ግን ከምዚ ዝበለ ኣተሓሳስባ እቲ ክፋእ ሰይጣን ዝሰንዘረሎም ፈተና'ውን ክኸውን ይኸእል እዩ። ስለዚ ናይ መጀመርታ ፍቕሪ ምሕዳግ ስምዒት ብምልዋጥ ጥራይ ዝግለጽ ነገር ኣይኮነን። ናይ ሓቀኛ ክርስቲያናት ስምዒት ዝቀያየር ክኸውን ዝከኣል እዩ። ሎሚ ሕጉስን ፍቕሪ ዘለዎን ይመስሎ፡ ጽባሕ ግን ሓጎሱ ክጠፍእ ከሎ፡ ከምኡውን ፍቕሩ ዝሓለ መሲሉ ክረእዮ ከሎ፡ ፈጺሙ ካልእ ሰብ ክመስል ይኸእል። ስለዚ ክርስቲያናዊ ህይወትና ብምልዋጥ ስምዒትና ጥራይ ክንግምቶ ኣይንኸእልን ኢና።

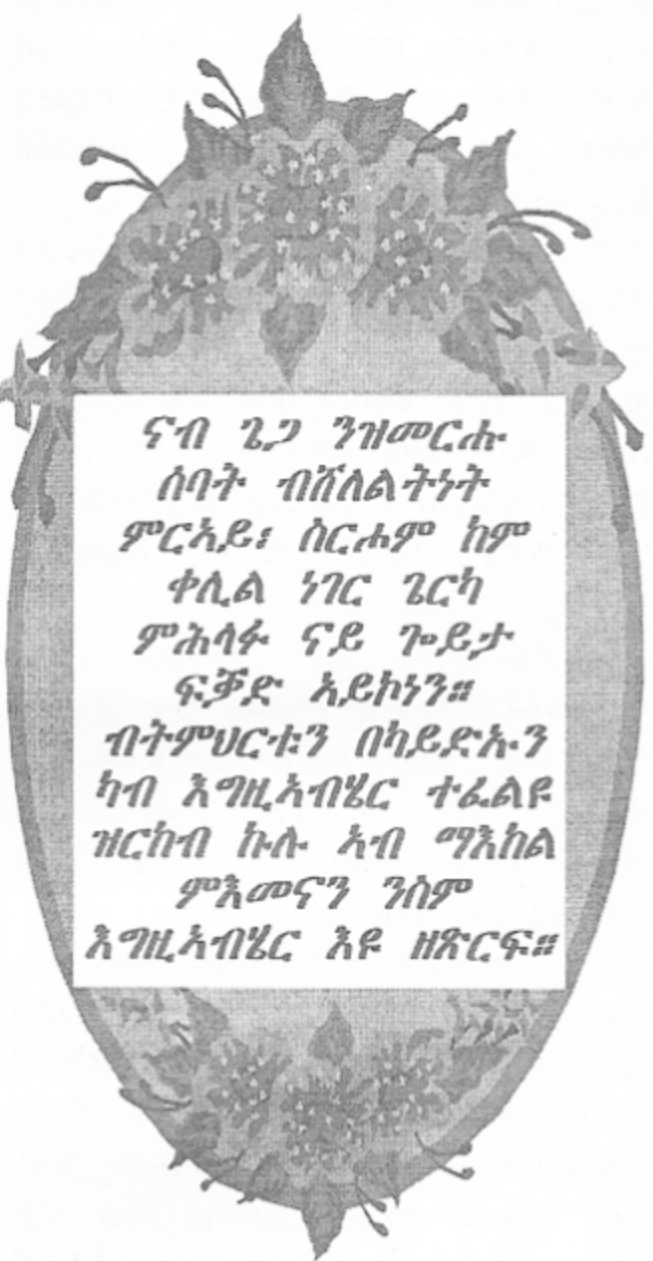
ከምዚ እንድሕር ኮይኑ ግን ናይ መጀመርታ ፍቕሪ ምሕዳግ ከመይ ዝበለ ትርጉም ኮን ይህልዎ ይኸውን፡ መልሱ ንምርካብ ንሓቀኛ ናይ ክርስቶስ ፍቕሪ መፍለጢኡ ምልክት ከመይ ከምዝኾነ ኣቐዲምና እንተገለጽናዮ ይጠቅም እዩ። ንክርስቶስ ብሓቂ ዘፍቅር ሰብ ከመይ ዝበለ እዩ፡ ምናልባት ኩሉ ጊዜ ፍሉይ ሓጎስን ውዑይ ፍቕርን ዝሰምዖ ደኾን ይኸውን፡ ልዕል ኢልና ከምዝገለጽናዮ መንፈሳዊ ዛሕሊ ሓደሓደ ጊዜ ይሰምዖ እዩ። ብዙሕ ብጉይታ ዘይሕጎሱሉ ጊዜ ኣሎ። እንተኾነ ግን ኣብ መንጎ እዚ ኹሉ ፈታኒ ኩነታት ንርእሱ ክረጋግጻላ ዝግብእ ሓደ ዓብይ ሓቂ ኣሎ። "ምስኪን፡ ድኻ፡ ድኹም፡ ሓይሊ ዝሰኣነ ሰብ ምዃነይ እፈልጥ እዚ ኹሉ እንተሃለወኒውን ካብ ክርስቶስ ክፍለ ኣይክእልን እዩ። ብዘይ ብእኡ ክነበር ኣይክእልን እዩ፡ ድኻመይን ሓዘይን ኩሉ ሓዘ ናብኡ ክቕርብዩ ናብኡ እንተዘይኮይኑ ናብይ ክኸይድ እኸእል፡ ናይ ዘልኣለም ህይወት ካብኡ እያ" ኢሉ ክሓሰብ ይግባእ።

ከምዚ ዝኣመሰሉ ክርስቲያን ምናልባት ሓድሓደ ጊዜ ንጎይታ ኢየሱስ ዘየፍቅር እኳ እንተመሰሎ ብሓቂ ንኢየሱስ ክርስቶስ ዘፍቅር ሰብ እዩ። ካብኡ እቲ ናይ መጀመርታ ፍቕሪ ኣይጠፍእን። በዚ ኣገላልጻ እዚ ናይ ኤፌሶን ቤተክርስቲያን ሰባት መንፈሳዊ ጉድለት ከመይ ዝበለ ከምዝኾነ ክርድኣና ይኸእል እዩ። ብልበም ካብ ክርስቶስ ናይ ምፍላይ ሓደጋ በጺሕዎም ኣለዎ። ንክርስቶስ ካብ ምፍቃር፣ ንዓለም ናብ ምፍቃር ዘንቢሎም እዮም። ንክርስቶስ ዝፍጽምዎ ሰራሕ ኩሉ ንእኡ ካብ ምፍቃር ዝተበገሰ ዘይኮነስ ብልምዲ ጥራይ ዝገብርዎ ዘለው ይመስሉ። ከምዚ ዝበለ ዝንባለ ንናይ ቤተ ክርስቲያን መራሒ ኮነ ንተራ ክርስቲያን ኣገዩ ዘሰግእ ሓደጋ እዩ። ንክርስቶስ ዘለና ፍቕሪ እናዘሓለ ብዝኸደሉ መጠን ካልእ ዓይነት ፍቕሪ ኣብ ቦትኡ ይትካእ። ናይ ገዝብ ፍቕሪ፣ ናይ ንብረት ፍቕሪ፣ ናይ ሰልጣንን ክብርን ፍቕሪ፣ ኣዚ ዝኣመሰሉ ኩሉን ነቲ ናይ ክርስቲያን ልቢ ክወርሶ ይኸእል።

ከምዚ ዝዓይነቲ ዘሕዝን ምልዋጥ እንድሕሪ መጺኡ፣ ሰብ ከመይ ጌሩ ኣብ ቤተ ክርስቲያን ትግሃት ከርኢ ይኸእል። ኣቐዲምና ከም ዝረኣናዮ ኢየሱስ ብዘርኣይዎ ትግሃት ኣየመስገናምን ድዩ። ኣመስጊንዎም እዩ። እንተኾነ ብደጋዊ ሓይሊ ዘርእይዎ ትግሃት ጥራይ እዩ ነይሩ ንኢየሱስን ንሰብን ካብ ምፍቃርም ዝተላዕለ ኣይኮነን። ካብዚ ዝተላዕለ ነቶም ኣገዮም ዝወደቁን ዝደኸሙን ክሓዝኩሎም ኣይክእሉን። ከምዚ ዝኣመሰሉ ድኻም ኣብ ቅድሚ ጎይታ ዋጋ የብሉን።

ናይ ኤፌሶን ናይ ቤተ ክርስቲያን መራሒ ብናይ ቤተ ክርስቲያን ሰራሕ

ሰንፍና ኣየርኣየን። ትጉህ ሰራሕተኛ እዩ። እንተኾነ ግን ሓቀኛ ንሳ ኣይኮነን። ነቲ መጓሰ ብደሙ ንዝዓደገ ጎይታ ኢየሱስን ብሓፈሻ ነቲ መጓሰ ዘለዎ ፍቕርን ጎደሎ

ናብ ጌጋ ንዝመርሑ ሰባት ብሸለልትነት ምርኣይ፣ ስርሖም ከም ቀሊል ነገር ጌርካ ምሕላፉ ናይ ጎይታ ፍቓድ ኣይኮነን። ብትምህርቲን በካይድኡን ካብ እግዚአብሔር ተፈልዮ ዝርከብ ኩሉ ኣብ ማእከል ምእመናን ንሰም እግዚአብሔር እዩ ዘጽርፍ።

እዩ። ስለዚ እቲ መጓሰ ኣብ ዝሸገረሉ እዋን ብሓቀኛ መንገዲ ክሓዝኩሉ ኣይክእልን እዩ። ኣብ ዮሃ 21:15-17 ብዛዕባ ክርስቶስን ጴጥሮስን ዝተጻሕፈ ታሪኽ መረድኢ ክኾነና ይኸእል እዩ። ጴጥሮስ፡- "ኣፍቅረካ'የ ጎይታይ" ኢሉ ድሕሪ ምምስካሩ "ዕያውቲ

ብምሕላው፡ አባጊዑ ብምብላዕ ናይ ፍቕር ሓቅነት ንኸርኢ ጎይታ ኢየሱስ ክርስቶስ ሓደራ ኢልዎ። እዚ መልእኸቲ እዚ ከም ዝገልጸልና ናይ ስራሕ ትግሃትን ሓቀኛ ፍቕርን ኣዝዮም ዝተፈላለዩ ነገራት እዮም። ፍቕር ዘይብሉ ናይ ስራሕ ትግሃት፡ ካብ ስጋዊ ሓይሊ ጥራሕ ዝፈልፈለ ክኸውን ከሎ፡ ኣብ ቅድሚ ጎይታ ዘይብቑዕ ኣገልግሎት ኮይኑ ይተርፍ።

ቁ.5:- ኣብ ናይ ኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን መራሒ ዝተረኸበ ጌጋ ከቢድን ዘሰግእን ምኻኑ በዚ ቃል'ዚ ይፍለጥ። ከም ውድቀት ክላዕ ዝቐጸር ክላዕ ክንድዚ ዓብይ እዩ። "ካበይ ከም ዝወደቕካ ሕሰብ" ኢሉ እዩ ኣተሓሳሲብዎ። ዝወደቐ ክርስቲያን ከኣ ናይ ግድን ንሱሓ ምእታው ስለዘድልዮ "ተነሳሕ" ዝብል ምኽሪ ንናይ'ዛ ቤተ ክርስቲያን መራሒ ከም ዝተዋህበ ንርኢ። ኣብ ልዕሊ'ዚ፡ እቲ መራሒ "ነቲ ቀዳማይ ግብሪ'ውን ግበር" ተባሂሉ ተመኺሩ። እቲ ቀዳማይ ግብሩ ካብ ናይ ስራሕ ትግሃት ዝቐለ ጥራይ ዘይኮነስ ካብ ሓቀኛ ፍቕር ዝፈልፈለ እዩ ነይሩ።

ነቲ ዝተዋህበ ምኽሪ ብምቅላል ናይ ንሱሓ ኣድላይነት ሸለል ንኸይብሎ ድማ ኢየሱስ "እንተ ዘይተነሳሕካ ግን ክመጸካ'የ" ብምባል ናይ መጠንቀቕታ ቃል ወሲኹሉ። "ክመጸካ'የ" ምባሉ ኣብ መወዳእታ ዓለም ኣብ ካልኣይ ምጽኣቱ ዘይኮነስ ካብ ናይ ኤፌሶን ማሕበረ ምእመናን ቀንዴሉ ንምውሳድ ከም ዝወሰነ የመልክተና። ኣብ ማእከሎም ዝነበረ ናይ ወንጌል ብርሃን ይጠፍእም ኣሎ ማለት እዩ። ካብዚ ቃል'ዚ ክንርድኦ ከም እንኸእል እቲ ውድቀት ናይቲ መራሒ ቤተ ክርስቲያን ጥራይ ዘይኮነስ ኣብቲ ቦታ'ቲ ንዝርከቡ

ክርስቲያናት እውን ነቲ ናይ መጀመርታ ፍቕርም ብምሕዳግ ወዲቕም ከም ዘለው የርእየና።

እዚ ምኽሪ'ዚ ንናይ ኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን ምስ ተዋህበ እቶም ክርስቲያናት ከም ዝተመልሱ ክንኣምን ንኸእል። ምኽንያቱ፡ ድሕሪ ዘመን ናይ የሃንስ፡ እዛ ቤተ ክርስቲያን ንብዙሕ ጊዜ ዝኣክል ኣብ ከባቢ ናይ ወንጌል ብርሃን ከተብህር ከም ዝኸኣለት ታሪኽ ቤተ ክርስቲያን ይነግረና። ናይ መወዳእታ ታሪኽ ግን ዘሕዝን እዩ። ቀንዴላ ዝውሰደሉ ጊዜ ኣኸሉ። ናይ እግዚኣብሄር ቃል ኣብ ምሕላው ስለ ዘይጸንዐት እቲ ቀንዴል ጠፊእዎ።

ናይ ኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን ታሪኽ ንኸላትና ዝህበና ኣድላይ ትምህርቲ እዚ እዩ። ቃል እግዚኣብሄር ረኺብካ እንተ-ኳንካ ብፍቕር ኣጽኒዕካ ሓዞ እንተዘይኮይኑ ክጠፍእካ እዩ።

ቁ.6:- ኣብ ቀጽሪ 5 ክርስቶስ ከቢድ ነገር ኣሰማዕዎም ነይሩ። እንተ-ኸነ እዚ ስምዕታ ናብኡ ንኸምለሱ ንኸተባብዎም ደኣ እምበር ንኸሕዝኖም ወይ ድማ ተስፋ ንኸቐርጸም ኣይኮነን። ነቶም ምእመናን ብመጠኑ ዘለዎም ፍቕር ብዝበለጸ ንኸርእዮም ብኻልእ ጽቡቕ ነገርም ከየመሰገኖም ኣይሓለፈን። ግናኸ እቲ ኣነ ዝጸልኦ ግብሪ ኒቆላውያን'ውን ትጸልኦ ኢኻ ብምባል፡ በዚ ነገር እዚ ከም ዝተሓጎሰ ክገልጸሎም ፈትዩ። ዕላምኡ ከኣ ልቢ ሰማዕቲ ናብኡ ገጹ ንኸሰሕብ እዩ።

ኒቆላውያን ዝተባህሉ ሰባት ከመይ ዝበሉ እዮም፡ ኣብዚ መልእኸቲ እዚ ጥራይ ዘይኮነስ ናብ ጴርጋሞን ኣብ ዝተላእከ መልእኸቲ'ውን ተጠቐሶም ኣለው (ራእ 2:14-15)። ካብዞን ጥቕሱታት እዚኣን ክንርድኦ ከም እንኸእል ንግኣት ዝተሓርደ

ዝበልዑ ግብሪ ዝሙት ዝገብሩ ክርስትያን'ውን ከምዚ ክገብር ይኸእል እዩ ዝብሉ እዮም። ኒቆላውያን ዝተባህሉሉ ካብ ምንታይ ዝተበገሰ ምዃኑ እይተፈልጠን። ኢሬኔዎስን ሂፓሊትን ዝተባህሉ ናይ ጥንቲ ቤተ ክርስቲያን አበው "ኒቆላውያን ኣብ ግብሪ ኣዋርያት ኣብ ዝተጠቐሰ ኒቆላዎስ ዝተባህለ ዲያቆን ስም ዝተሰምዮ ማሕበር እዮም" ዝብል ርእይቶ ነይርዎም (ግብ:16:5)። እዚ ርእይቶ እዚ ግን ኣቀኛ ከም ዝኾነ ዘረድእ ብቐዕ መርትዖ እይተረኽበን። እንተኾነ ኢሬኔዎስ ብዛዕብእም ዝጸሓፎ ቃል ኣብ ራእይ ዮሃንስ ብዛዕባ ኒቆላውያን ምስ ዝተጸሕፈ ቃል ከም ዝሰማማዕ ምርግጋጽ ይከኣል። ብፍትወት ስጋ ዝግዝኡ፣ ንኸምዚ ዝበለ ፍትወት ዝድግፉ፣ "ክርስትያን ካብ ኣምልኽ ጣኦት ክርሕቕ እዮድልዮን እዩ፣ ዝሙት'ውን ኣጠኢት ኣይኮነን ንክርስትያን ተፈቂዱሉ እዩ" ዝብሉ ሰባት ምንባሮም ጽሑፉ። ናይ እስክንድርያ ክሌመንት ዝተባህለ ናይ ቤተ ክርስትያን ኣቦ እውን ነቲ ማሕበር ዝመሰረቶ ኒቆላዎስ ዝተባህለ ዲያቆን፣ ስጋና ዝተዋህበና ነዚ እዩ እናበለ ብግልጺ ከም ዝመሃረ ጽሑፉ ኣሎ። እዞም ናይ ክርስትያን ስም ዝጸሩ ሰባት ብመንፈሳዊ ሸለልትነት ዝተጸምዱ በካይዳእም ናይ ዓለም ሰባት ንምምሳል ዝፈተው ሰባት እዮም።

ሰራሕን እምነትን ናይ ኒቆላውያን ግን ኣብ መንጎ ናይ ኤፌሶን ክርስትያናት ዝፍቶ ኣይነበረን። ሰብ ኤፌሶን ክሳዕ ክንድዚ ኣቂ ዝፈትው ኮይኖም፣ ጎይታ ኢየሱስ ካብ ዝወደቐኣ ክትንስኡ ክመኸርም ከሎ ከይሰምዑ ይተርፉ፣ ከም ዝሰምዑ ተስፋ ንገብር።

ቁ.7:- ልዕል ኢልና ከምዝረእናዮ ቃል እግዚአብሔር ንመን እዩ ተጸሒፉ፣ ንናይ ኤፌሶን ቤተክርስትያን ጥራሕ ድዩ፣ ኣይኮነን። ንኹለን ኣብያተ ክርስትያናት ዝተጸሕፈ ቃል እዩ። ከመይ እንተተባህለ ንኣብያተ ክርስትያናት ደእ'ዩ ዝብል እምበር ንኣንቲ ቤተክርስትያን ጥራይ ኣይብልን እዩ። ከምዚ ዝኾነሉ ምኽንያት ከኣ እቲ ዝዛረብ መንፈስ ቅዱስ ስለዝኾነ እዩ። ኣብ መጀመርታ እዚ ቃል እዚ ንናይ ኤፌሶን ቤተ ክርስትያን ተላኢኹ። ካብኡ ንደሓር ግን መንፈስ ቅዱስ እዚ ቃል'ዚ ንኹለን ኣብያተ ክርስትያን ክዛረቦ ይነብር ኣሎ። በዚ ድማ ጎይታና መድኣኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ብዛዕባ መንፈስ ቅዱስ ዝተዛረቦ ተስፋ ተፈጸመ ንረኽቦ። "እቲ ናይ ኣቂ መንፈስ ምስ መጻ ግና ናብ ኩሉ ኣቂ ክመርኣኩም እዩ። ዝሰምዖ ኩሉ ክነግረኩም ካበይ ወሲዱ ክነግረኩም እዩ።" ዝብል ቃል ተጸሒፉልና እዩ (ዮሃ:16:13-14)። ክሳዕ እዚ ዘመንና እዚ መንፈስ ቅዱስ ንናይ ኤፌሶን ክርስትያናት ዝተላእከ ቃል እናወሰደ ንኣብያተ ክርስትያን ይመክርን ይምህርን ይመርሕን ኣሎ። እዞኒ ዘለዎ ይሰማዕ። ምናልባት ነዮም ኣብ ኤፌሶን ዝነበሩ ክርስትያናት ዝመሰሉ ምእመናን ሕጻውን ኣይሰኣኑን እዮም። እንተልዮም እምበኣር እቲ መንፈስ ንማሕበራት ዝብለን ዘሎ ይሰምዑ።

ንፋዕ ሰማዒ ምዃን ንክርስቲያን ዓብይ ነገር እዩ። ሰማዒ እዞኒ ዘለዎ፣ ኩሉ ግዜ ተስፋ ኣለዎ። እቲ ናቲ ጌጋ ኣዝዩ ዓብይ እንተኾነ እውን መንፈስ ቅዱስ ክእርጥ ይኸእል እዩ። ካብዚ ዝተላዕለ ጎይታ ኢየሱስ ባዕሉ ብዙሕ ጊዜ "እዞኒ ዘለዎ

ይሰማዕ" ዝብል ኣዘራርባ ይጥቀም እዩ (ማቴ:11:15፣ 13:9)።

ናይቲ መልእኽቲ ናይ መጨረሻ ቃላት ናይ ተስፋ ቃላት እዮን። "ኑቲ ዝሰዕር ካብታ ኣብ ገነት ዘላ ሀይወት ኪበልዕ ከህቦ እዩ" ብዝብል ዘሐጉስ ቃል መልእኽቲ ይድምድም። ብዛዕባ ገነት እግዚአብሔር ዝሃረቡ ክልተ ናይ መጽሓፍ ቅዱስ ጽሑፋት ኣለው። ንሳቶም ከኣ እቶም ናይ መጀመርታን መውዳእታን መጻሕፍቲ፣ ማለት ኦሪት ዘፍጥረትን ራእይ ዮሃንስ እዮም (ዘፍ:2:8-9፣ ራእ:22:2)። ኣዳምን ሄዋንን ቅድሚ ምውዳቕም፣ ኣብ ገነት ኤደን ፍጹም ብዝኾነ ብጽእናን ሰላምን ሓጎስን ምስ ኣምላኽም ይነብሩ ነበሩ። እንተኾነ ናብ ሓጢአት ስለ ዝወደቁ ናብታ ኣም ሀይወት ከይቀርቡ ተኸልኪሎም እዮም። ብዓወት ክርስቶስ ግን ናይ እግዚአብሔር ገነት ኤደን እንደገና ተኸፊቱ እዩ። ዝሰዓረ ዘበለ ድማ ኣብዚ ገነት እዚ ካብ ዘላ ኣም ሀይወት ንኸበልዕ ይፍቀደሉ እዩ።

ጎይታ ኢየሱስ ክርስቶስ ኣብ ዝተሰቐለሉ እዋን ኑቲ ብእኡ ዝኣመነ ከታሪ "ሎሚ ምሳይ ኣብ ገነት ክትከውን ኢኻ" ኢልዎ ነበረ። እቲ ዝሰዓረ ክርስቶስን ብሞት ካብዛ ዓለም እዚኣ ምስ ተፈልዮ፣ ብኡንብኡ ናይ ገነት ኤደን ሓጎስ የስተማቕር። ድሕሪ ትንሳኤ ድማ ብሰጋን ብነፍስን ንዘለአለም ዋና ናይዚ ሓጎስን ሰላምን እዚ ክኸውን እዩ። ካብዛ ኣም ሀይወት እዚኣ ናይ ምብላዕ ዕድል ዝረከብ እቲ ዝሰዓረ ጥራይ እዩ። እዚ ኣበሃህላ እዚ ኣዝዩ ዘሐጉስ ኣብ ርእሲ ምዃኑ ዘጠንቅቕ'ውን እዩ። ንኸይንሰዓር ድማ የተባብዓና፣ እቲ ዝተሳዕረ ካብ ናይ እግዚአብሔር መንግስቲ ወጻኢ እዩ። እቲ ዚሰዕር ግን ናይቲ ብጽእና ተኻፋሊ

ኢየሱስ ክርስቶስ
ብዛዕባና ብዛዕባ
ክርስትያናት ኩሉ
ይፈልጥ እዩ። ልብን
ኩላሊትን ዝምርምር
ኣምላኽ እዩ።
እንሰርሖ ሰራሕ ኩሉ፣
እንሓስቦ ሓሳብ ኩሉ፣
ኣብ ውሽጢ ልብና
ዝተሰወረ ነገር ኩሉ
ኣብ ቅድሚ የዲንቱ
ቅሉዕን ግሉጽን እዩ

ይኸውን፣ ንክርስትያን ንኸሰዕርዎ ከም ጸላእቲ ዝተላዕልዎ ሓያላት ተቓወምቲ ኣለው። ንሳቶም ከኣ ሰይጣንን ዓለምን ስጋን እዮም። ስለዚ ንኸንሰዕር ቃሉ ብዙሕ ጊዜ ክትንክፈና ከሎ ምኽሩ ንኸላትና ኣድላዩ ምዃኑ ይስምዓና።

ብምንታይ ኢና እንሰዕር፣ መልሱ ሓጺር እዩ። ብኢየሱስ ክርስቶስ ጥራይ እዩ። "ብጎይታና ኢየሱስ ገይሩ ዓወት ዚህበና ኣምላኽ ስብሓት ይኹና" (1ቆረ:15:57)። "በዚ ኹሉ ቡቲ ዘፍቅረና ኣጸቢቕና ንሰዕር" ኢና (ሮሜ:8:37-39)። ናይ ኤፌሶን ክርስትያናት ንኸይሰዓሩ፣ ዘሰግእም ንምንታይ እዩ፣ ካብቲ ዘወቶም ኢየሱስ ክርስቶስ ናይ ምርሓቕ ወይ ናይ ምፍላይ ምልክት ስለዝተራእዮም እዩ። እዚ መልእኽቲ'ዚ ብምሉእ ልቢ ናብኡ ኪምለሱ ይመኸርምን

ይመኸረናን አሎ።

ንመጽናዕቲ ዝሕግዙና ካሳባትን ጥቕስታትን (ራእ:2:1-7)

1. ናይዛ መልእኽቲ ናይ መጀመርታ ቁጽሪ እንታይ የመልከተና (ምስ ምዕራፍ ካደ አነጻጸር)።
2. "ግብርኻ እፈልጦ እየ" ኣብ ዝበል ቃል ግቡእ ትርጉም ንምሃብ ኣስዒብና እንርእዮም ጥቕስታት ይረድኡና እዮም (ሮ ማ. : 2 : 16 ፣ እ . ብ : 4 : 13 ፣ መዝ:7:9፣ 26:2፣ 139:7-12፣ 90:8)።
3. ኣብ ቍጽሪ 2-3 ዘሎ ቃል ኣብ 1ቆረ 13:1-2 ተጠቒሱ ምስ ዘሎ ካሳብ ብምንታይ ይራኸብ:
4. ቀዳማይ ፍቕርኻ ምሕዳግ እንታይ ማለት እዩ:
5. ኣብ ዮሃ 15:1-11 እንተርእና: ናይ ኤፌሶን ቤተክርስቲያን መራሕን ካልኣት ኣባላት ናይቲ ማሕበርን ብምንታይ ከም ዝወደቁ የብርሃልና። እዚ ክፍሊ እዚ ኣጽንዕ።
6. ጎይታ ኢየሱስ ክርስቶስ ኣብ ዮሃ 21:15-19 ናይ ጴጥሮስ ፍቕሪ ዝመርመሮ ንምንታይ ይመስለካ: ናይ ቀደም ፍቕሪ ስለዝሓደገ ደኸን ይኸውን: ኣብቲ እዋን እቲ ጴጥሮስ ሰለስተ ጊዜ ተፍቕረኒ ዲኻ ተባሂሉ ተሓቲቲ። ደሓርከ: ንምሳሌ መልእኽትታት ናይ ጴጥሮስ: ብዛዕባ ናይዚ ሃዋርያ ፍቕሪ እንታይ ይምስክሩ: ካብቲ ብዙሕ ሓደት 1ጴጥ ምዕራፍ ካደ ተመልከት።
7. ፍቕሪ ክርስቲያን ከዝሕሉ ዝኸለሉ ብዙሓት ነገራት ኣብዚ ዓለም

ይርከቡ። ብፍላይ ኣብቲ መወዳእታ ዘመን ካብ ብዝሒ ዓመጺ ዝተላዕለ ፍቕሪ ብዙሓት ከም እትዝሕል ጎይታ ኢየሱስ ባዕሉ ገሊጹልና። (ማቴ24:12)። ስለዚ በዚ ጎዳይ እዚ ምጥንቃቕ ንኹሉ ክርስቲያን ኣድላዩ እዩ። ክርስትያናዊ ፍቕርና ካብ ዕለት ናብ ዕለት ምሕዳስ የድልዮ። እዚ ዝኸኸልና ከኣ ነቲ ናቱ ፍቕሪ እናጠመትና ንነብር እንተኻንና እዩ። ቀጺሎም ዘለው ጥቕስታት ተመልከት (ዮሃ : 3 : 16 2ቆረ:8:9፣ ገላ:2:20፣ 1ዮሃ:3:16:4 :7-10,19፣ 2ቆረ:5:14-15)።

እቲ ዘመን ቀረባ እዩ እዮ፤
እቲ ነዚ ቃል ትንቢት
እዚ ዜንብብን
እቶም ዚሰምዕዎን፤
ነቲ ኣብኡ ተጽሒፉ ዘሎውን
ዚሕልውዎን ብጹኣን
እዮም።

ዝገኣኦ ፍቅር

ማቴ:26:1-13 ማር:14:1-19 ሮሃ:12:1-8

እቲ ቅንያት አዝዩ ክፋእ እዩ ነይሩ። ንአልአዛር ካብ ሞት አተንሲኡ አብቲ ህዝቢ ዓብይ ዝኖ ስለዝረኸበ፡ ህይወት ጎይታን ደቀ መዛሙርቲን ሓደጋ የንጸላልዎ ነበረ። ናብቲ ሽዑ ተቃራኒ ዝነበረ በዓል አይሁድ ናብ የሩሳሌም ክድይብ ሰባት ይጽበይዎ ነበሩ። ገሊአም አድብዮም ሓዘም ክቐትልዎ፡ ገሊአም ከአ ንአልአዛር ትንሳኤ ዝሃቦ ነብዩ ክርእዩ ይህንጠዩ ነበሩ።

ጎይታ ድማ አብ ቤት ሓደ ስምእን ዝበሃል ለምጻም ሰብአይ አትዩ ነበረ። የሃንስ ወንጌላዊ ግን አብ እንዳ ማርያምን አልአዛርን ማርታን ከምዝነበረ ጽሑፍ አሎ። ምናልባት አቦእም ስምእን ዝበሃል ለምጻም ሰብአይ ነይሩ ክኸውን ይኸእል። ወይ'ውን እንዳ አቦይ ስምእን ዝበሃሉ ለምጻም ሰብአይ ተኸርዮም ወይ ተጸጊዮም ይነበሩ ነይሮም ይኸኑ። ወይ'ውን አብ እንዳ ስምእን ዝበሃል አማኒ ሓዉ ነይሮም ይኸኑ። እቲ ወሳኒ ግን እቲ ዝህ ናይ መን ምንባሩ ዘይኮነስ፡ አብቲ ዝህ እቲ መን ምንባሩ እዩ። ጎይታ አብዚ ዝህ እዚ ቅድሚ ናይ ሕማማት ሰሙን ዝነበረ ጊዜ እዩ ተረኺቡ። እታ መራር ናይ ሞት ጽዋእ ዝሰትየላ ቅንያት ስለዝነበረት ንእኡ አዝያ መራር እያ ነይራ። ንመቐብር ዝዳለወላ ሰሙን ስለዝነበረት፡ ካብአ እትኸብድ ቅንያት ኣሕሊፍ ክኸውን ኣይክእልን'ዩ።

አብዚ ፊሪሳውያን ንጎይታ አጸዊደም ንምሓዝ ብርቲዕ ምድላዎት ዝገብሩሉ ዝነበሩ ቅንያት፡ ሓንቲ ማርያም እትበሃል ሰበይቲ ድማ ንጎይታ ሓደ ነገር ክትገልጸሉ ትዳሎ ነበረት። ሓጥእ ሰብ እያ ነይራ። ካብ ሓጢአታ ብዘደንቐ መንገዲ ምሕረት ስለዝረኸበት፡ ንጎይታ ዝነበራ ፍቅር ደረት ኣይነበርን። ብኸመይ መልክዕ ከም እትገልጸ ይጨንቓ ነበረ። ዋላ እኳ ብመልክዕ ፊደል ተጻሒፉ እንተዘይረኸብናዮ ንፍቅር ብኸመይ ከም እትገልጸ ብዝሕ ከም ዘጨንቓ፡ ብዘይርአ ቀለም አብ መንጎ'ቲ ዝተጻሕፈ መስመር ቃላት ከኸንብቦ ብዙሕ ዝኸብድ ኣይመስለንን። ከመይ ኢላ ናብዚ ሕጂ እንትርኾ ዘለና ምርጫ ከምዝዓለበት'ውን ንምርድኡ ከቢድ እዩ።

መጠን ናይቲ ጎይታ
 አብአ ዝነበሮ ፍቅር፡
 ብመጠን ናይቲ
 ዝተሓድገላ ሓጢአት
 አንቢባ ተረዲአቶ እያ።

መጠን ናይቲ ጎይታ ኣብእ ዝነበሮ ፍቕሪ፡ ብመጠን ናይቲ ዝተሓደገላ ሓጢአት ኣንቢባ ተረዲኦቶ እያ። ካብ ኣበሳ ንላዕሊ ኣዝዩ ብዝገዝዝ ፍቕርን ጸጋን ጌሩ፡ ነቲ ካብእ ዝውሕዝ ዝነበረ ሓጢአት መወዳእታ ከም ዝገበረሉ ኣስተማቂራቶ እያ። ንዓሓ ከቢድዋ ዘሎ፡ ብኸመይ ዝበለ መንገዲ ነቲ ንሳ ኣብ ልዕሊኡ ዘለዋ ፍቕሪ ክትገልጽ ከም እትኸእል እዩ። ኣብ መወዳእታ ብክቡር ቅዱይ ቅብኢ ቀቢኡ፡ በቲ ክቡር ጸጉሪ ርእሳ ጌራ፡ ኣብ ትሕቲኡ ኮይና ነቲ ደሮና ዝዓሰሎ ኣእጋሩ ክትቀብእ ደኣ ትወስን እምበር፡ ኣቐዲሞም ሓያሎ ካልኣት ኣማራጺታት ኣብ ኣእምሮኣ ኣእንጊዳ ከም ዝነበረት ኣይዝንጋዕን እዩ። ከምቲ ካልኣት ዝገብርዎ ናይ ምሳሕ ወይ ናይ ድራር እንግዶት ከይትብል፡ ካብ ኣርባዕተ ሰዓታት ንላዕሊ ብዘየገልግል ስጋዊ መግቢ ዘይኮነስ ፍቓድ ኣቦኡ ብምግባር ዝግግብ ጎይታ ምጂኑ ርእያቶ ኣላ። ብምድራዊ ዘይኮነስ ብሰማያዊ ሸውሃት ዝናበር ህይወት እናረኣየት፡ ብተራ፡ እንተብላዕካዮ ብዘይትውስኸሉ፡ እንተዘይበላዕካዮ ብዘይትንክዩሉ ምግቢ ጌርካ ፍቕርኻ ምግላጽ ጥበራ ጥራይ ኮይኑ ተሰሚዕዎ ኣሎ። ኣዝዩ ክቡርን ዘጋይጽን ክዳን ጌራ ከይትገልጸሉ፡ ብመለኮትነቱ ዝነበሮ ናይ ኣምላኸነትን ክብርን ግርማን ኣልባሱ ገዲፉ፡ መልክዕ ባርያ ወሲዱ፡ ምስሊ ሓጢአተኛ ስጋ ለቢሱ ትርእዮ ኣላ። ስለዚ ድማ ብሓደ ኣላማይ ዝተኣልመ ዓለባስ ነቲ ክላዕ እግሩ ብጸዕዳ ክዳውንቲ ዝተኸደነ፡

ብቐናት ወርቂ'ውን ክላዕ ኣፍልቡ እተግጥቀ ወዲ ሰብ ወዲ ኣምላኸ ዝኾነ ኢየሱስ ምሃብ ዘኹብሮ ዘይኮነስ ዘሕሰሮ ምጂኑ ኣይትዝንግዖን እያ። ወርቂ ከይትህቦ፡ ንርእሱ ካብ ወርቅን ብሩርን ብዝኸብሮ ደሙ ንሓጥኣን ዝብጅ ጎይታ፡ ካብ ምድሪ ብዝተግደነ ብኢድ ሰብ ብዝተሰርሐ ወርቂ ፍቕሪ ክትገልጸሉ ዘይብቐዕ ምጂኑ ኣይሰሓተቶን።

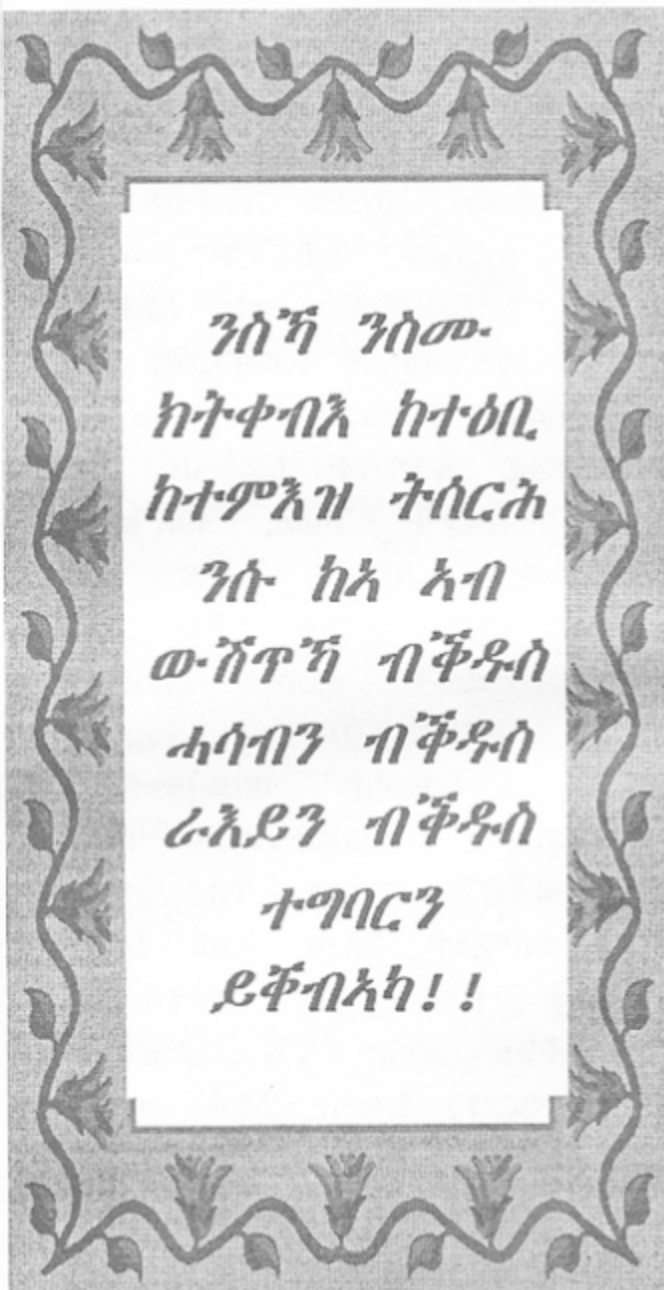
ስለዚ እቲ ዝበለጸ ኮይኑ ዝተራእያ ነገር ነፍሰኻን፡ ልብኻን፡ ኣንነትኻን መንነትኻን ኩሉ ኣብ እግሩ ምፍሳስ፡ ኣብ እግሩ ምኽዳው እዩ። ዝፈሰሰ ማይ ከም ዘይሕፈስ፡ ካብ ቅድሚኡ ከም ዘይትሕፈስ፡ ናብ ካልእ ከም ዘይትለዓል ኮይና ክትክዖ ወሰነት። ታሪኽ ሃና ሰበይቲ ኢልቃና ዝሓሰበት እያ እትመስል። ዋላ ስክኸርቲ የምስላ፡ ዋላ ንል ብልያል የምስላ ብዘየገድስ፡ ካብ ቃላት ንላዕሊ ክገልጽ ብዝኸእል መንገዲ፡ ነፍሳ ኣብ ቅድሚኡ ክትክዕዎን ከተፍሰሳን ቆሪጸ ወሰነት። ነቲ ምኽዳው ነፍሳ፡ ከም ጽላሎት፡ ከም ተዛማዲ ተምሳል ኮይኑ ዝገልጸላ፡ ብዓይኒ ዝርኣ፡ ክፈሰስ ዝኸእል ነገር እንተሎ ሓሰበት። ወይኒ ከይትመርጽ፡ ሰባት ህይወቶም ብወይኒ ክዘርጉን ከበላሽ'ውን ስለ ዝረኣየት፡ ወይኒ ድማ ክብላዕን ክስተን እንተዘይኮይኑ፡ ንኻልእ መዓላ ክውዕል ስለዘይረኣየት፡ ንዕኡ ኣይመረጸትን። ስም ጎይታ እንተሓሰበት፡ "ኢየሱስ ክርስቶስ" እዩ። ኢየሱስ ማለት መድሓኒ፡ ክርስቶስ ማለት ድማ፡ ቅብ-እ ማለት እዩ። ስለዚ ነዚ ክቡር መሲሕ፡ ነዚ ክቡር ክርስቶስ፡

ነዚ ክቡር ቅቡእ ጎይታ፡ ኣዝዩ ክቡርን ቅዱይን ብዝኾነ ቅብኢ እንተቐብኡዎ ዝሓሸ ኮይኑ ተራእያ። እቲ ዘዳለዎቶ ቅብኡት፡ ምስቲ ኣብ ኩለንተናኡ ዝረኣያ መለኮታዊ ቅብኡት ከተረኣእዮ እንከላ ምቕባእ ዘይኮነስ ምጽያቕ ኮይኑ ከም ዝሰመዓ ዝሰሓት ኣይኮነን። ንሰዓብቲ ብሰማያዊ ቅብኢ ቀቢኡ ንዘኖብር ቅቡእ ሰብ፡ ብሓደ ምድራዊ ክኢላ ብዝተዳለወ ምድራዊ ቅብኢ ክትቀርቦ ከመይ ዘዩሰክፋ!! ግን ዝሓሸ ተምሳል ንዓላ ንሱ እዩ።

ኣብ መወዳእታ ከመይ ጌራ ከም እትቐብኡ እዩ ዝጨንቃ። ኣብ ገዝኡ እንተዝኸውን ኣይምኸበዳን። ንእኡ ንምቕባእ ዝምችኡ ብዙሕ ምተጣበበት። ኣብ ባህሊ እስራኤል ኣብ ገዛኻ ንዝኣተወ ጋሻ፡ ንእግሩ ዝኸውን ማይ ሂብኻ ባዕልኻ ክትሓጽቦ ንቡር መንፈሳዊ ባህሊ እዩ። ኣብ ገዝኡ እንተዝኸውን ምስታ ምሕጻብ ኣልግብ ኣቢላ እግሩ ክትቐብኡ ምጠዓማ ነይሩ። ሕጂ ግን ኣብ ገዝኡ ኣይኮነን ዘሎ። ነዚ ዕንቅፋት እዚ ሰጊራ፡ ሓቦ ጌራ ናብቲ ገዛ እንተኣተወት'ውን ካልእ ከቢድ ዕንቅፋት ኣሎ። ሰብ ገዛ ከለው፡ ንእኡም ሰጊርኻ ኣብ ገዝኡም ድላይካ ክትገብር ምፍቃድ ዝሓትት ከቢድ ዝላ እዩ። ልዕሊ ዓሰርተ ክልተ ዝኾኑ ሃዋርያትን ደቀ መዛሙርትን፡ ካልእት ብዙሓት ሰባትን ከም ሓጽር ከቢቦምዎ ከለው ነዘም ኩሎም ሓሊፍኻ ኣብ እግሩ ይኹን ኣብ ርእሱ ምብጻሕ ቀሊል ኣይኮነን። ንሱ ጥራይ ግን ኣይኮነን። ሱቕ ኢላ ከይዳ ድያ ክትክዕዉሉ ወይስ

ከምኡ ዝፈቱ እንተኾይኑ ወይ እንተዘይኮይኑ ሓቲታ ኣፍቂዳ እያ ክትቐብኡ። ነቲ ፍታዋ ይፈትወላ ይቕበለላዶ ይኸውን።

ጎይታ ነዛ ሰግኡ ብዙሕ የቕልበላን ክብረት ይደልየላን ኣይነበረን። ቀትሪ ምሉእ መዓልቲ ክምህር ይውዕል ስለ ዝነበረ፡ ምስትምሃር ድማ ብጽምኢ

**ንሱኻ ንሱሙ
ክትቐብኡ ከተዕቢ
ከተምእዝ ትሰርሕ
ንሱ ከኣ ኣብ
ውሽጥኻ ብቕዱስ
ሓሳብን ብቕዱስ
ራእይን ብቕዱስ
ተግባርን
ይቕብኡካ!!**

ዘቻሕቱ አድካሚ ሰራሕ ስለ ዝኾነ፡ ኩሉ ጊዜ ሰብነቱ ሓሲኡ ይነበር ከም ዝነበረ አይከሓድን እዩ። ካብ ገሊላ ናብ ሰማርያ፡ ካብ ሰማርያ ናብ ይሁዳ እናዞረ ኣብ ኩለን ኣውራጃታት ብመጎግዚያ ዘይኮነስ ብእግሩ ይዘውር ስለ ዝነበረ ንድኻሙ መግለጺ ኣይነበሮን። ብአስፋልት ዘይኮነስ ብሓመድ ይጎግዝ ስለ ዘሎ ሰብነቱ እንታይ ከም ዝመስል ግሉጽ እዩ። ቁሩብ እኳ ብለይቲ ሰላም ኣቢሉ ከየዕርፍ፡ ለይቲ ብመላእ ብጸሎት ነቂሑ ስለ ዝሓድር ድቃስ ለይቲ እኳ ኣይፈልጣን እዩ። በዚ ኹሉ ዓይነት ድኻም እናሓለፈ እንታይ ዓይነት ሰብነት ክህልዎ ኢሉ፡ ስለዚ ዓይኮነን ነብዩ ኢላይያስ "ነዚ ምስክርና (ንኢየሱስ) መን አመኖ፡ ቅልጽም እግዚአብሔርክ ንመን ተጋህደሉ፡ ኣብ ቅድሚኡ ከም ጨንፈርን ከምቲ ካብ ንቕጽ ምድሪ ዝወጸእ ሱርን ጨብጨበ። መልክዕን ውቃዕን ኣይነበሮን፡ ምስ ርኤናዮ ዘብህገና ትርኢት ኣይነበሮን። ንዑቕን ብሰብ ድርቡይን እዩ። ብዓል ሰቓይ፡ ብሕማም ልዩይ፡ ከምቲ ኣብ ቅድሚኡ ገጸም ዝጉልበቡሉ ሰብ እተዋረደ እዩ። ንሕና'ውን ገለ እኳ ኣየቋጸርናዮን" ዝበለ (ኢላ 53:1-3)። እዛ ሰበይቲ ምናልባት ካብቲ ከምዚ ዝበለ ኩነታቱ ተበጊላ ደኾን ትኸውን፡ ቅብኢ ምስ ቀባእክዎ፡ ገለዶ እቲ ውቃዕኡን መልክዑን ይምለስ እሞ፡ ሰባት ይብህግዎን የኹብርዎን ይኾኑ ኢላ ቅዱይ ቅብኢ ክትለኹዩ ዝወሰነት፡ ብዝኾነ፡ ምርጫ እቲ ዝበለጸ ውሳኔ እዩ።

ሰዒቡ ዝመጽእ ሕቶ ግን ኣሎ። ኣብ ምንታይ እያ ክትለኹዩ። ኣብ ጸጉሪ ርእሱዶ ምሓሸ፡ ድፍረት ከይኮና ድማ ክትፈርህ እያ። ማቴዎስ እኳ ኣብ ርእሱ እያ ቀቢኡዩ እዩ ዝብል። ዮሃንስ ግን ኣብ እግሩ ቀብኡዩ እዩ ዝብልና። ክልቲኦም ኣብ ዘይረኣይዎ ነገር ኣይመስከሩን። ብርግጽ ኣብ ርእሱን ኣብ እግሩን ቀቢኡዩ ኣላ። ማቴዎስ፡ እቲ ንጐይታ ከም ርእሲ መኣዝን ዝፈለጠ ሃዋርያ፡ ኣብ ርእሲ ኢሉ እንተጸሓፈ፡ እቲ ርእሲ ንኻልእ ኩሉ ኣካላት ከም ዝመልኹ፡ ንኹሉ ኣካላት ከም ዝውክልን ይፈልጥ እዩ። እቲ ኣብ ኣፍ ልቢ ጐይታ ተጸጊዕካ ምንባር ዘስተማቐረ ዮሃንስ'ውን "እቲ እተሓጸበ ንጹህ እዩ እሞ፡ ብዘይካ ኣእጋሩ ካልእ ምሕጻብ ኣየድልዮን እዩ፡ ንስኻትኩም ከኣ ንጹሃት ኢኹም" ክብል ከሎ ሰሚዑ እዩ እሞ፡ ነቲ ንጹህ ጐይታ እግሩ ከም ዝተቐብኦ ምግላጽ ናይ ኩለንተናኡ ምቕባእ ከም ዝገልጽ ይፈልጥ እዩ (ዮሃ:13:10)። ወንጌል ብዝኾነ መኣዝን እንተመጸእኹዩ ወርትግ ቅኑዕ እዩ።

እቲ ኻልእ ዝዓበዩ ሕቶ ግን "ብምንታይ እያ ክትቀብኡ፡" ዝብል እዩ። ብኣእዳዎ ከይትቐብኡ፡ ኣእዳዎ ኣያሎ መዓልታት ንሓጢኣት ተዘርጊሑን እዩን። ኣመንዝራ እንተ ነይራ ብሰብነት ናይ ኣያሎ ምላእ ዝመንዘሩ ሰባት ረኺላትሉ እያ። ካልእ ሓጢኣት'ውን እንተኾነ ነእዳዎ ከይጸምበረ ኣይተፈጸመን። ስለዚ ብጸጉሪ ርእሳ ክትደርዙ ወሲና። ጸጉሪ

ካብ ሓጢአት ነጻ ኮይኑዎ አይኮነን። ግን ጸጉሪ ክብረት ንላንሱተይቲ እዩ። እዚ ኣብ ቅዱሳት ጽሑፋት ኮነ ኣብ ባህሊ ኩሉ ሕብረተሰብ ሓቂ እዩ። ንኸቡር ጎይታ፡ ብኸቡር ጸጉሪ ርእሲ ጌራ፡ ክቡር ቅዱይ ቅብኢ ምቕባእ ቅኑዕ ኮይኑ ተራእዮ። እቲ ኻልእ ብጸጉሪ ርእሳ ንምቕባእን ንምድራዝን ዘምረጸ ምክንያት ድማ ኣብ ቅድሚኡ ተደፊኦ ንኸትትሕት ይረድኦ እዩ። ጎይታ ብእግሩ እዩ መጺኡ። ገለዶ ንእግሩ ማይ ሂቦምም ተሓጺቡ ይኸውን፤ እንተዘይሕጸብከ ንማርያም እንታይ ለውጢ ምሃባ።

ማርያም እዚ ኹሉ ከይዓጀባ፡ ነቲ ኣገዩ ክቡር ቅዱይ ቅብኢ ናርዶስ ወሲዳ ነቲ ኣፍ ጥርሙዝ ክርትም ኣቢላ ሰበረቶ። እቲ ምስባር ዘስምዖ መልእኽቲ ስለ ዘለዎ እዩ። ከምቲ እቲ ጥርሙዝ ምስ ተሰብረ ዘለዎ ትሕዝቶ ኣብ እግሪ ጎይታ ዘፍሰሰ፡ ነቲ ሸቶ ከኣ ናብ ኣየር ዝበተነ፡ ከምኡ ድማ ብጎይታ ልባ ምስ ተሰብረ፡ ዘለዎ ዝኾነ ፍቕሪ ኣብ እግሩ ክትከቡ ደለዩት። ወዮ ጥርሙዝ ምስ ተሰብረ እቲ ገዛ ብጨና ናይቲ ቅብኢ ተኣወደ። እቶም ሃዋርያት ነቲ ክቡር ሸቶ ጥራይ እዮም በፍንጭኦም ዘስተማቕርዎ፡ እቶም ገለገለ ፈሪሳዊ ባህርይ ዝነበሮም ድማ ንሓጢአታ እዮም ዘሸተትዎ፡ ይሁዳ ድማ ነቲ ገንዘብ (ዋጋ ናይቲ ቅብኢ) እዩ አሸቲቲ። ጎይታ ግን ነቲ ፍቕራ አሸተቶ። ነቲ ፍቕራ ጥራይ ዘይኮነስ፡ ነቲ መንፈስ ቅዱስ ኣብ ውሽጢ እቲ ማርያም እትገብሮ ዘላ

ተግባር ዘለዎ ዕላማ'ውን አሸቲትዎ እዩ። ጎይታ ኣገዩ ደስ በሎ። ሰበይቲ ነእጋሩ ከምዝሓዘቶ እኳ ኣይተሰምዖን።

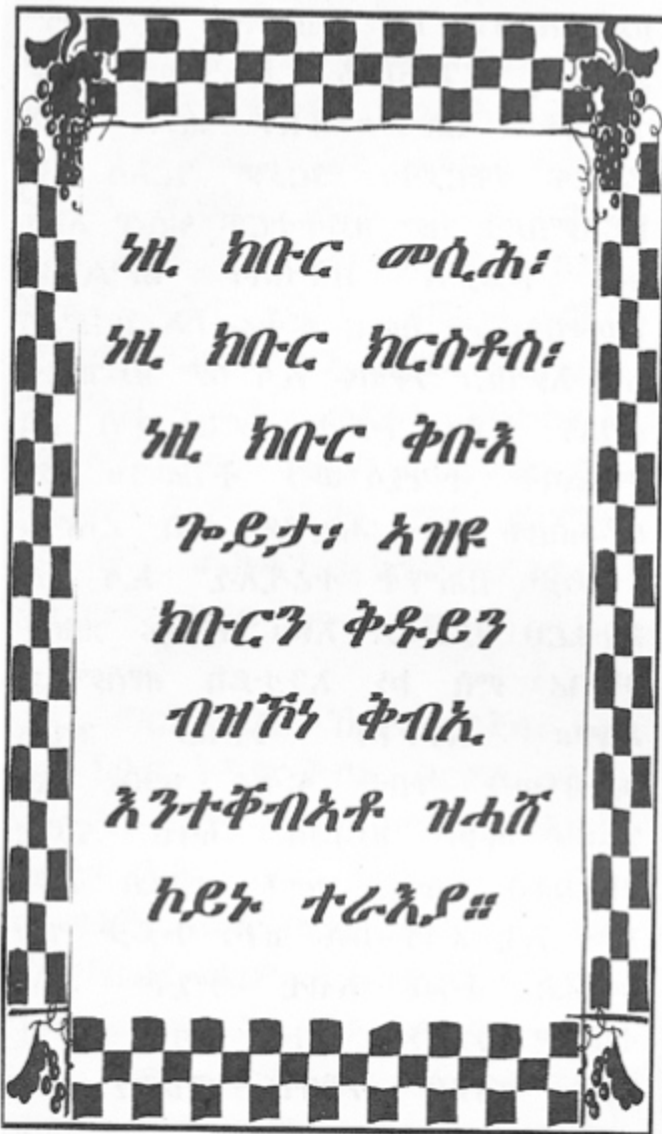
እቶም ዓይኖም ብንቕሑ ዓሮም ዝነበሩ ሃዋርያት ግን እዚ ተግባር እዚ ኣገዩ ኣናደዶም። "ከመይ ዝበለ ክሳራ

እዩ።" በሉ። ጎይታ በዛዕባ ሰግኡ ከም
 ዘይግደስ፡ ይትረፍ ከንድዚ ዝዋግኡ
 ቅብእስ ተራ ዘይቲ እኳ ተለኸዩ ከም
 ዘይፈልጥ ስለ ዝፈልጡ፡ ማርያም ከንቲ
 ስራሕ ከም ዝሰርሐት ጌሮም ተቐጥዕዎ።
 ማርያም ኣብ ልባ፡ እቲ ንጎይታ ዘሐጉስ
 ነቶም ሃዋርያቲ'ውን ከም ዘሐጉሶም
 ኣይተጠራጠረትን። እንተኾነ በቲ ንጎይታ
 ከተሐጉሶን ንርእሳ ክትሕጎስን ኢላ
 ዝገበረቶ፡ ሓያሎ ካብ ሃዋርያት ክቕጥዑ
 ምስ ረእየት ቅዝዝ በለት። ልባ ድማ
 ኣዝዩ ክጉሂ ጀመረ። ጎይታ ግን ሓለፋ
 ኩሎም ጎሃዩ። እቶም ሃዋርያቲ ኪኖ እቲ
 ቅብኢ ዘሎ ምስጢር ዘይምርአዮም
 ኣጉሃዮ። ካብቲ ቅዱይ ቅብኢ ንላዕሊ
 ዝሸትት ዘሎ ፍቕራ ከሸትቲ
 ዘይምኸኣሎም፡ ብተራ ናይ ስጋ ናይ
 ምሽታት ሀዋሳት ጥራይ ይምርሑ
 ምህላዎም ኣሕዘኖ። ልዕሊ ኹሉ ነታ
 ብመንፈስ ቅዱስ ልባ ዝተሰበረ ማርያም፡
 ብካልእ ንነፍሲ ዝጎድእ መስበርቲ
 ይሰብርዎ ምህላዎም ብዝያዳ ኣሕዘኖ።

ስለዚ ድማ ንገናሕታ ክገንሕ
 ጀመረ። ነቲ ንሳቶም ክሳራ ዝበልዎ፡
 ዓብይ ረብሓ ምጂኑ ነገሮም። "ጽቡቕ
 ግብሪ ገይራትለይ ኣላ" በሎም። ንሱ ኣብ
 ውሽጢ ሕማቕ ነገር ጽቡቕ ነገር ክርእዩ፡
 ካብ በላዒ ብልዒ ከውጽኡ ሓርይዎም
 ከብቅዕ፡ ኣብ ውሽጢ ጽቡቕ ሕማቕ
 ርእዮም ልቢ እታ መፍቀሪት በጊዑ
 ከይሰብሩ ብብርቲዕ ኣጠንቀቓም። ንሳቶም
 ኮኑ ካልእት ሰባት ቅድሚ ሕጂ
 ዘይገበሩሉ፡ ብሕጂ'ውን ክገብሩሉ

ዘይክእሉ ነገር ከም ዝገበረትሉ ክገልጸሎም
 ጀመረ። "ንቕብረይ ከተዳልወኒ እያ
 ዝገበረቶ" በሎም። በዛ ዘረባ እዚኣ
 ይትረፍ ሃዋርያት፡ ማርያም ንርእሳ እኳ
 ከይሰምበደት ከም ዘይትተርፍ ፍሉጥ እዩ።
 ንሳ ጎይታኣ ክቕብኣላ ክምልክዓላ
 ክውቅበላ፡ ነቲ ሰውር ፍቕራ ከኣ ክርድኣላ
 ኢላ እምበር፡ ንቕብሩ ኢላ ከም ዘይገበረቶ
 ርግጸኛ እያ። ጎይታ ከምዚ ምስ በለ
 ምናልባት ተጣዒላ'ውን ትኸውን። ንሳ
 ዘይሓሰበቶ ንሱ ሓሲብዎ ምስ ረእየት፡
 "ጎይታ ብሕማቕ ተረዲኡኒ" ኢላ ከም
 እትፈርህ ዘይከሓድ እዩ። ንፍቕሪ ዝበለቶ
 ንቕብሪ ምስ ኮነ እንታይክ ዘየሰምብድ
 ኣለዎ። እንተኾነ ንቕብሪ ዝብል
 ሓሳብ'ውን ካብቲ ፍቕሪ ዝዓበዩ እዩ
 ኔሩ። ሓሳባ ዘይኮነስ ሓሳብ ናይቲ
 ንክርስቶስ ከኹብር ዝመጸ መንፈስ ቅዱስ
 እዩ። እቲ ፈላጥ-ኩሉ ዝኾነ ጎይታ ግን፡
 መንፈስ ቅዱስ ኣብቲ ዓሚቕ ሓሳባ
 ቀቢርዎ ንዝጸንሐ ክቡር ሓሳብ፡ ከምቲ
 ንፉስ ዓዳናይ ንኸቡር ማዕድን ካብ
 ውሽጢ መሬት ዘውጽእ ጌሩ ኣውጺእዎ።
 ነታ ጽቡቕ ዝገበረትሉ ማርያም ግልጽ
 ኣቢሉ ኣርእያ፡ ነቶም ኣብ ጽቡቕ ተግባር
 ጽቡቕ ሓሳብ ክርእዩ ዘይክእሉ ደቀ
 መዛሙርቲ ድማ ካልኣይን ዝዓበዩን ጽቡቕ
 ኣርእዮም። ንርእሱ ከኣ በቲ ድርብ ጽቡቕ
 ግብሪ ኣዝዩ ተሐጉሱ።

ለካ ንሳ ንጎይታ ዝኸውን ክቡር
 ቅብኢ ክትደሊ ከላ፡ መንፈስ ቅዱስ ንዓኣ
 ዝኸውን ክቡር ሓሳብ ይደሊ ነይሩ። ንሳ
 ንሒደት ሰዓታት ዝኸውን ቅብኣት

ነዚ ክቡር መሲሕ፣
 ነዚ ክቡር ክርስቶስ፣
 ነዚ ክቡር ቅቡእ
 ጎይታ፣ አዝዩ
 ክቡርን ቅዱይን
 ብዝኾነ ቅብኢ
 እንተቆብአቶ ዝሓሸ
 ኮይኑ ተራእያ።

ክትደሊ ከላ፡ መንፈስ ቅዱስ ድማ ከላዕ
 ጎይታ ዝመጽእ ዝኾውን ቅብኢት ይቆብኣ
 ነይሩ። እዩ ክርስትና!! ንሰኻ ንሰሙ-
 ክትቀብእ ከተዕቢ ከተምእዝ ትሰርሕ ንሱ
 ከኣ ኣብ ውሽጥኻ ብቅዱስ ሓሳብን
 ብቅዱስ ራእይን ብቅዱስ ተግባርን
 ይቆብኣካ!! እዚ ማርያም ዝገበረቶ
 ንዘልኣለም፡ ወንጌል ኣብ ዝተሰብኮ ቦታ
 ኩሉ ንመዘከሪኣ ክንገር ከም ዝኾነር
 ኣበሰራ። ማርያም እታ ብዙሕ ዘፍቀረትን
 ብዙሕ ጽቡቕ ዝገበረትን ሰብ ሕጂ የላን።
 ቅድሚ ክልተ ሸሕ ዓመት ኣቢሉ ናብ

ጎይታኣ ተኣኪባ ኣላ። እቲ ንላ ዝገበረቶ
 ግን ሕጂ እኳ መጽሔትና ተዘንትዎ ኣላ።

ጎይታ "አቕዲማ ንቅብረይ ስጋይ
 ቀብኣት" ዝብል፡ ንቅብሩ ደኣ ምስ ሞተ
 ዘይቅባእ፡ ኢልና ክንሓትት ዝግባእ እዩ።
 ጎይታ ዝሞተሉ ጊዜ ድሮ ሰንበት ኣይሁድ
 ስለ ዝኾነ ንምቅብኡ ዝኾውን ጊዜ
 ኣይነበረን። እቲ "ብሞቱ ግና ምስ
 ሃብታማት ኮነ" ዝብል ትንቢት ምእንቲ
 ክፍጸም፡ አቕዲሙ ብኸቡር ቅዱይ ቅብኢ
 ተቆቢኡ፡ ምስ ሞተ ድማ ብኸቡር በፍታ
 ተገኒዙ፡ ኣብ ክቡር እተወቐረ መቓብር
 ከኣ ተቆቢሩ።

ክቡር ኣንባቢ፡ ንጎይታ ዝኾውን
 ፍቕሪ ደኾን ይህልወካ፡ ብምንታይክ
 ምገለጽኻ፡ ሓሳብካ ኣብ ናይ ኣምላኽ ናይ
 ሓሳብ መስመር ደኾን ገጢሙልካ ይፈልጥ
 ይኸውን፡ እቲ ብዙሕ ሓጢኣት ዝተሓደገሉ
 ብዙሕ ከም ዘፍቅር፡ ብዙሕ ምስ ኣፍቀረ
 ከኣ መሊሱ ብዙሕ ሓጢኣት ከም
 ዝሕደገሉ፡ ፍቕሪ ከኣ ብዝሒ ሓጢኣት
 ከም እትኸድን ትፈልጥዶ፡

ኣምላኽ ብዝገለጸ ፍቕሪ ይምላእካ/ኪ!!

ህይወት ዘፍረዩ ሞት

ካብ ሞት ዝኸፍእ ፍጻሜ ደኾን ክህሉ ይኸኸል ይኸውን፡ "ሞት" ዝብል ቃል ክንሰምዕ ከለና፡ ንልብና ማዕረ ክንደይ ከም ዘሰምብዶ ምርአይ መዓልታዊ ተመክሮና እዩ። ንህይወትና ከጥፍእ ዝኸኸል ሕግም ምስ እንሓምም፡ ወይ እውን ሞት ከስዕቡ ዝኸኸሉ ሓደጋታት ምስ ዘንጸላልውና ነፍሰ-ሰጋና ኣዝዩ እዩ ዝጭነቕ። "ካብ ከምዝሰ ሞት ይሓይሽ" ክንብል ከም ዘይጸናሕና፡ ነቲ ሞት ዝበሃግናሉ ሰብ ሞት ክትቀርቦ ከላ፡ ገና ልብና ኣዝዩ እዩ ዝሰምብድ። ብዛዕባ ሞት ምስማዕ ወይ ምርአይ ዳርጋ መዓልታዊ ተርእዮ ክነሱ ሞት ከይሓደሰና ዝሓለፈሉ መዓልቲ የሉን። ንሞት ክለምዶ ዝኸኸለን ዝኸኸለን ሰብ የለን። ኣብ ሞት ናይማቲ ምናልባት እንተለመደ ኣብ ናቲ ሞት ግን ክለምድ ኣይክእልን እዩ።

ብዛዕባ ሞት ክንድዚ ዝኣክል ክንዛረብ ዘድለዩና፡ ነቲ ንሞትና ብህይወት ዝተኸለ፡ ሞት ክርስቶስ ከም ዝግባእ ምእንቲ ከነሰተውዕሎ እዩ። ክርስቶስ ስለ ኩልና መተካእታ (በጃ) ኮይኑ እንተ ዘይሞተልና፡ ሎሚ ብህሉ-ሞትና ምውታት ኳንና ምንባር ምቕጻልና ኔርና። ክርስቶስ

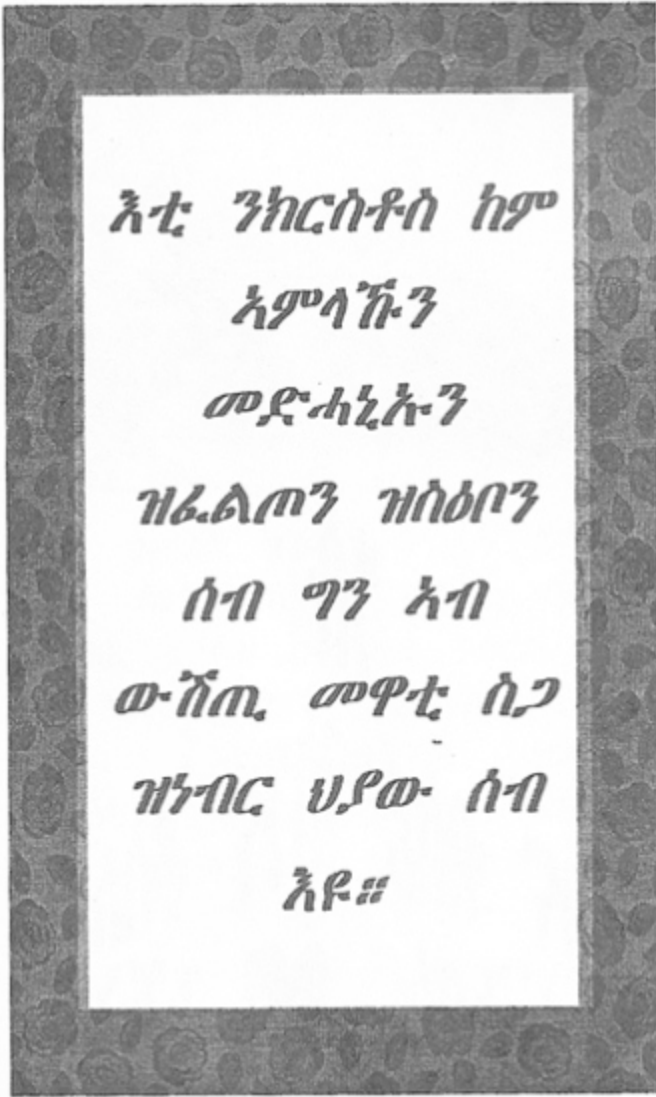
ዝሉ
ግና ብሰሪ ዝገንፍ ቆሰሎ።
ብሰሪ ኣብሰና ደማ ተኸትኩተ

ብሰጋ ስለ ዝሞተ፡ ስጋዊ ሞት ካብ ምሚት ዝተረፈ ሰብ የለን። እቲ ንክርስቶስ ከም መድሓኒኡን ጎይትኡን ዘይፈልጦን ዘይስዕቦን ሰብ፡ ብሰጋ ብህይወት እንክሎ፡ ብመንፈሱ ምውት እዩ። ስለዚ ብኣካል ስጋ ክመውት ክሎ፡ እቲ ስጋዊ ሞት ናብ ዘልኣለማዊ ሞት ዘሰጋግሮ ዝኸፍኦ ኣጋጣሚ ይኾኖ። እቲ ንክርስቶስ ከም ኣምላኹን መድሓኒኡን ዝፈልጦን ዝስዕቦን ሰብ ግን ኣብ ውሽጢ መዋቲ ስጋ ዝነበር ህያው ሰብ እዩ። እቲ ብሰጋ ዝሞቶ ሞት ድማ ናብ ዘይሓልፍ ዘልኣለማዊ ህይወት ዘሰጋግር ጽቡቕ ድልድል ይኾነሉ። እቶም ብሰጋ

ዝሞቱ ቅዱሳን፡ ሞቶም ብትኸስ ድቃስ ዝተመሰለሉ ምኽንያት ድማ፡ ናብ ዘልኣለማዊ ህይወት ስለ ዝነቐሉ እዩ። ስለዚ ሞት ክርስቶስ ንኸሞትዎ ዝግባእ ዘልኣለማዊ ሞት ዝተክኦ ብምህኑ፡ ኣመንቲ ህይወት ይረኸቡ (ዮሃ 12:24 ሮሜ 6:4 ገላ:2:20 2ቆረ:5:5)።

ኣቕዲሙ ብነብያት ዝተነግረሉ እዩ

ክርስቶስ ብሞቱ ዝፍጽሞ ተልእኾ ከም ዘለዎ፡ ስለዚ ከኣ ክመውት ምህኑ ኣብ ቅዱሳት ጽሑፋት ብብዝሒ ተጠቒሱ ኢና እንረኽቦ። ኣብ ሓደ ምዕራፍ ክበጽሕ ዓሊሙ ነይሩ ክነሱ ብዘይሓሰቦ ናይ ሞት ዕንቅፋት ዝተኾልፈ ሰብ ኣይኮነን። ነዚ ዘረድኡናን ዘረጋግጹልናን፡ ገና ክርስቶስ ክመውት ዝኸኣል ስጋ ለቢሱ ቅድሚ ምምጽኡ፡ ቅድሚ ብዙሕ ኣማኢትን ኣሸሓትን ዓመታት ዝተነግሩን ዝተጸሕፉን ትንቢታት ኣለው። ከም ዝመውት ጥራይ ዘይኮነስ እቲ ኣገባብ ኣማውትኡ ከይተረፈ ብዝርዝር ተተንቲኑ ኢና እንርእዩ። እዚ ድማ እግዚአብሔር ኣቦ ብጊዜ ክልካዕ ዘይክእል ጥንታዊ መደብ ከም ዝነበሮ ይገልጻልና። ስለዚ ድማ ክርስቶስን ሃዋርያቱን ነዚ ትንቢታት እዚ እናጠቐሱ ህያውነቱ የረጋግጹ ነበሩ (ኢሳ 53:8፣ ዳን:9:26፣ ዘካ:13:7)።

**እቲ ንክርስቶስ ከም
ኣምላኹን
መድሓኒኡን
ዝፈልጦን ዝስዕቦን
ሰብ ግን ኣብ
ውሽጢ መዋቲ ስጋ
ዝነበር ህያው ሰብ
እዩ።**

ሞት ክርስቶስ ብጸላእቲ ዝተመደበ ዘይኮነስ ብፍቓድ ሰላሴ ማለት ብፍቓድ እግዚአብሔር አቦን፣ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስን፣ ብፍቓድ እግዚአብሔር ወልድ ባዕሉን ዝተፈጸመ እዩ። ሰይጣን ወይ ድማ ዝጸልእዎ ሰባት ስለ ዝጠለብዎ ዝተፈጸመ ፍጻሜ አይኮነን። ፍቕርን ጽድቕን ናይ ኣምላኽ፣ ስለ ድሕነት ሰባት ክብል ዝጠለቦን ዘጽደቑን ሞት እዩ (ኢሳ 53:6-10፣ ግብ:2:23)። ስለዚ ከአ እዩ ካብ ንክሕዝዎ ዝተማኸሩላ ግዜ ጀሚሩ ክሳዕ እታ ናብ መቓብር ዝላተወላ ግዜ ዘሎ ፍጻሜታት ኩሉ ቅድሚ ኣዝዩ ብዙሕ ዓመታት ብዝተፈላለዩ ነብያት ጌሩ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ዝገለጸ።

አገባብ ኣማውትኡ

ንሓደ ሞት ዝግብእ ገበነኛ ብዝኾነ ዓይነት መንገዲ እንተቐተልካዮ፣ ዝግብእ ስለ ዝኾነ ብዙሕ ኣዩገርምን እዩ። ንሓደ ንጹህ ሰብ ግን፣ ይትረፍ ዓይነት ኣማውታ ክትመርጸሉስ፣ ኣፍካ ክትከፍተሉ እኳ ክንደይ ከቢድ ኣበሳ እዩ። እቲ ብኣበስኡ ዘይኮነስ ብኣበሳ ካልኣት ዝመውት ዘሎ ፍጹም ሰብ ዝኾነ ክርስቶስ ዝሞተሉ ኣማውታ ኣዝዩ ከቢድ እዩ። ኣብ ዕንጻይቲ፣ ሰብኣይ ምሉእ ኣንጠልጢሉ ክሕዝ ብዝኸለል ዓበይቲ ሽንካራት ጌርካ ምንጥልጣሉ ክንደይ ከቢድ እዩ። እዚ ሚላ እዚ፣ ሞት ዘቀላጥፍ ዘይኮነስ ንሞትካ ኣደናጉዩ ንስቓይካ ዘብዝሕ እዩ (ዘሁ:21:8፣ ማቴ:27:35፣ ማር:15:24፣ ሉቃ:23:33

፣ ዮሃ:3:14)። ይትረፍ ዓብይ ሽንካር ኣብ ኢደ እግሪ ተሸንኪሩ ኣምላ ሱሳ ኪሎ ዝኸውን ክብደት ከንጠልጥልሲ፣ እኾኽ ወይ መርፍእ ንጫፍ ኣጸብዕና ክትዕቀን ንዘይትኸእል ካልኢት ወጊኣትና እኳ ነፍስ ስጋና ከመይ ከም ዝኸውን ምፍላጥ መዓልታዊ ተመክሮና እዩ።

እቲ ካልእ ኣዝዩ ዘሰቕቕ ኣብ ልዕሊኡ ዝበጽሖ ግፍዒ፣ ምሉእ መዓልቲ ክዳውንቲ፣ ገፊፎም ዕራቕ ኣውጺኦም ምስቃሎም እዩ። ነቲ ብሰሪ ኣጢኣት ዝመጸ ዕርቃን ኣዳምን ሄዋንን ብደበሎ ዝኸደነ፣ ክሳዕ ሕጂ ከአ ዝኸደን ዘሎ፣ ነቲ ንሰብ ኣሊፍዎስ ንምድሪ እኳ ብዘደንቕ ዕንባባ መሮር ካብ ክዳን ነገስታት ብዝበልጽ ጌሩ ዝኸደን ጉይታ፣ ክዳኑ ገፊፎም ዕርቃኑ ክሰቕልዎ ምርኣይ ዘይጽወር በደል እዩ። ንዓና ብጸጋ ምእንቲ ክሸፍን ንሱ ስሌና ዕርቃኑ ወጺኡ ምስቃሉ ኣማኒ ማዕረ ክንደይ ኮን የስተማቕሮ ይኸውን፣ ኣዳምን ሄዋንን ቅድሚ ኣጢኣት ምፍጻምም፣ ብዓለባ ዘይኮነስ ብጸጋ ተሸፊኖም ካብ ነውርን ሕፍረትን ነጻ ኮይኖም ይነብሩ ነበሩ። ብድሕሪኡ እቶም ዘርኢ ኣዳም ዝኾንና ኩልና፣ ብዝኾነ ዓይነት ክዳን ነቲ ውሽጣዊ ዕራቕና ክንከድን ኣይክኣልናን። ተኸዲንና ምሚቕን ምምዕራግን ምስ ሰኣንና፣ እቲ ኣቀኛ ልብስና፣ እቲ ንደጋውን ውሽጣውን ኣካልና ካብ ኣጢኣት ክኸደን ዝኸለል ልብስና ምእንቲ ክንለብስ ብኢድ ዘይግዙራት ሰባት ዕራቕ ወጸ። ነብዩ ኢሳይያስ

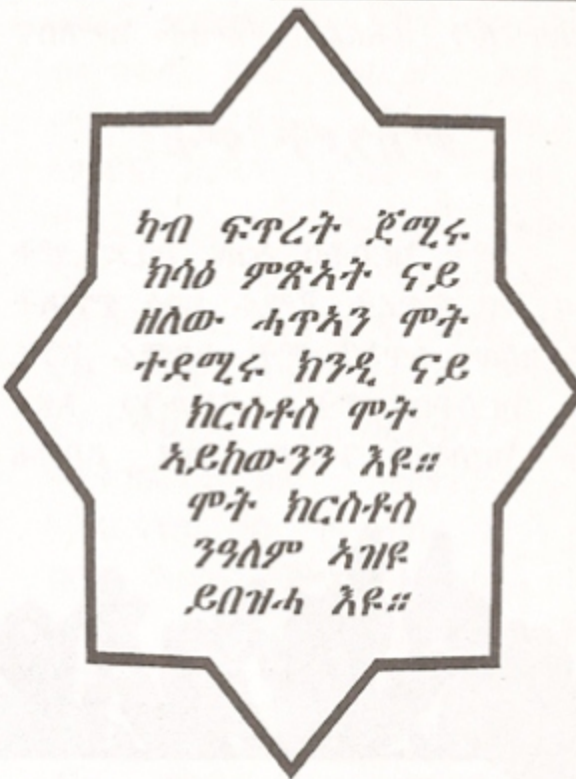
"ከምቲ አኸሊል አብ ርእሱ ዝደፍአ መርዓዊ፡ ከምታ ብሰልጣት እተሰለመት መርዓት፡ እግዚአብሔር ልብሲ ምድሓን አልቢሱኒ፡ ብመርግፍ ጽድቁውን አጎልቢቡኒ እዮ እሞ፡ ብእግዚአብሔር አዝዩ እሕጎስ፡ ነፍሱይ ብአምላኽይ ባህይብላ አሎ" ከም ዝበለ፡ ንሕና ድማ ብድኸነቱ ከንህብትም፡ ብሞቱ ህይወት ከንረከብ፡ በቲ ዕርቃኑ ዝወጸሉ ግፍዒ ልብሲ ምድሓንን ጽድቅን ከንለብስ እንተዘይክእልና፡ ዕጫና ምስቶም ክዳውንቱ ዝገፈፉ ክኸውን እዩ (ኢሳ፡61:10 ኢሳ፡52:1)። ሃዋርያ ጳውሎስ ነዚ ሓቂ እዚ አመልኪቱ "እታ ሓቂ አብ ኢየሱስ ከም ዘላ ሰሚዕኩምዎን አብኡ ተማሂርኩምዎን እንተ ኼንኩምሲ፡ ነቲ ቀደም እተመላለሰኩምሉ፡ ብትምኒት ስሕተት ዝጠፍእ አረጊት ሰብ ቀንጢጥኩም፡ በቲ ናይ አእምሮኹም መንፈስ ክትሕደሱ እሞ፡ እቲ ብናይ ሓቂ ጽድቅን ቅድስናን ብመልክዕ አምላኽ ዝተፈጥረ ሓድሽ ሰብ ልበሱ።" ብምባል ነቲ ክርስቶስ ዕራቕ ኮይኑ ብምስማር ተሸንኪሩ አብ ዕንጻይቲ ተንጠልጢሉ ዝወግለ ዕላማ አብሪሁ ይገልጻልና (ኢፌ 4:21-24)።

ክርስቶስ አብ ኢደ እግሩ ጥራይ አይኮነን ብበሊሕ ነገር ዝተወግእ። ካብኡ ብዝኸፍአ፡ አብ ርእሱ አኸሊል እሾኽ ሰራሖም ከም ዝገበሩሉ ቃል ወንጌል ይገልጻልና እዩ። አብ ሓደ ከም አኸሊል ተጠቕሊሉ ዝተሰርሖ እሾኽ አዝዮም ብዙሓት አእሻኹ ከምዘለዎ ፍሉጥ እዩ።

አብ ርእሱ ምግባር ጥራይ ከይአኸሎም፡ አዝዮ ምእንቲ ክወግእን ከላቕዮን፡ ነቲ እሾኽ አብ ርእሱ ከሎ ብበትሪ ይወቕዕዎ ነበሩ። ነዚ ታሪኽ እዚ ከንሰምዕ ወይ ከነስተንትን ከሎና፡ አብ ትሕቲ ቆርበትና ዝነዘር ሰቕቕታ ከምዝሰመዓና ዘይከሓድ እዩ። ነዚ ምስትንታን እዚ ግን ሓዲግ ብዝኸነ ምድንጋጽ ጥራይ ከንድምድም፡ አብ ዓይኒ አምላኽ አይቅቡልን እዩ። "ንምንታይ እዚ ኹሉ ሰቓይ።" ኢልና ምስ አስተንተንና፡ ነቲ ዕላምኡ አብ መዕለቢኡ ከነበጽሖ ናይ ግድን እዩ። ክርስቶስ ነቲ ሰማያዊ ናይ ጽድቂ አኸሊሉ ገዲፉ፡ ናብዚ ምድሪ እዚ መጺኡ፡ ነዚ ናይ እሾኽ አኸሊል ዝደፍአ፡ ንሕና ነቲ ጠፊኡ ዝነበረ አኸሊል ህይወት ንኸንረኸቦ እዩ። እዚ አኸሊል እዚ ብዋሃ ዝርከብ አይኮነን። ክርስቶስ ብመከራ ከም ዝሞተ ብምሕሳብን ብምፍላጥን ጥራይ ዘይኮነስ፡ ንርእስኻ ነቲ ዝገጥመካ ፈተና ብትዕግስትን ብሓጎስን ክትጸወር ምስ ከአልካ ዝርከብ አኸሊል እዩ። ሃዋርያ ጳውሎስ፡ ከላዕ ዝአኸሎ መከራ ምስ ጸገበ ግቡኡ ከእ ምስ ፈጸመ እዩ። "ሰናይ ገድሊ ተጋዲለ፡ እቲ ጉያ ወዲእ፡ ነታ እምነት ሓልዮ። ደጊምሲ ጎይታይ ንሱ እቲ ጻድቕ ፈራዲ፡ በታ መዓልቲ እቲአ ዝሀበኒ አኸሊል ተነቢሩለይ አሎ። እዚ ግና ነቶም ንምግሃዱ ዘፍቅሩ ኩላቶም እዩ እምበር ንዓይ ጥራይ አይኮነን" ክብል ዝደፈረ (2ጢሞ:4:7)። ሃዋርያ ጳውሎስ ብዛዕባ አኸሊሉ ርግጸኛ ንምጂን ዝበቐዐ፡ እቲ

ከም ወደ መዝሙር መጠን ንጉይታ ምስዓብ ዘሰዓበሉ መስቀል ከም ግቡእ ንምጻር ስለ ዝበቐዐ እዩ (ሉቃ:14:25-27)። ብዛዕባ ካልኣት ኣመንቲ "ነቶም ንምግሃዱ ዘፍቅሩ ኩላቶም" ብምባል ኣኸሊል ንኹሉ ኣማኒ ከም ዝተዳለወ ይገልጻልና። እንተኾነ ንምግሃድ ናይ ክርስቶስ ዝፍቅን ዘፍቅርን ሰብ፡ እቲ ብማእከል ፊተና ብትዕግስቲ፡ እናሓለፈ ግቡኡ ንምፍጻም ዝበቐዐ ሰብ ጥራይ እዩ። ሃዋርያ ያእቆብ "ተፈቲኑ ምስ ወጸ፡ ነቲ እግዚአብሔር ነቶም ዘፍቅርዎ ዘተሰፈዎም ኣኸሊል ህይወት ክቐበል እዩ እሞ፡ እቲ ብፊተና ዝዕገስ ሰብኣይ ብጹእ እዩ።" ዘበሎ ድማ እዚ ዝጠቐስናዮ ሓቂ እዩ (ያእ:1:12)። እቲ ጉይታ ኣኸሊል እሾኽ ኣብ ርእሱ ደፊኡ ዘዳለወልና ኣኸሊል፡ ዘይጽምሉን ዘይሓልፍን ናይ ጽድቅን ህይወትን ኣኸሊል እዩ (1ጴጥ:5:4 ራእ:2:10 1ቆረ:9:24, 25)። ኣኸሊል ምእንቲ ከይዝርፈካ ድማ፡ ኣጽኒዕካ ምሓዙ ከም ዘድሊ ቃሉ የጠንቅቅና እዩ (ራእ:3:11)።

ካብዚ ከንዝርዝር ዝጸናሕና ዘይንእስ ካልእ ከቢድ ግፍፂ እውን ኣብ ልዕሊኡ ተፈጺሙ እዩ። ኣብ ብርቲዕ ስቓይን ቃንዛን ንዘሎ ሰብ፡ ብርቲዕ ምጽንፍዕን ተስፋን ድንጋጽን ዘድልዮ ክነሱ ንጉይታ ግን ብኣንጻሩ እዩ ተዋሂብዎ። ኣብ ኣበሃህላ ሕብረተሰብና "መልሓስ ዓጽሚ ዘይብላ ክነሳ ዓጽሚ ትሰብር" ዝብል ብሂል ኣሎ። ኣብ

ኣበሃህላ መጽሓፍ ቅዱስና ከኣ "ልሳን ሓዊ እያ... ንሳ ዘይትግርፍ እክይቲ፡ ዝቐትል ሕንዚ ዝመልኣት እያ" ዝብል መግለጺ ይወሃባ (ያእ:3:6, 8)። እምበኣር ጉይታ ግዳይ ናይቲ ምስማርን እሾኽን ጥራይ ዘይኮነስ ግዳይ ናይዛ ንብዘሎ ኣካል እተንድድን እትምርዝን ልሳንውን ኮይኑ እዩ። ኣብ ኢዶም ካብ ዝኣተወላ ህሞት ጀሚሮም፡ ካብ ኢዶም ብሞት ክሳዕ ዘምልጥ፡ ኣዝዩ ብዙሕን እኩይን ብዝኾነ ላግጽን ጸርፍን መርገምን ክሳቐይዎ ከም ዝወዓሉ ቃሉ ይነግረና። ንሕና ቡቲ ስጋ ዝኾነ ቃሉ ምእንቲ ክንሓዊ እዚ ኹሉ ክፉእ ቃላት ኣብ ልዕሊኡ ወራዳ። ንሱ ነቲ ኣባና ክወርድ ዝግብእ መሪር ቃላት ካብ ተቐበሎ፡ ንሕና ድማ ካብቲ ቅዱስ ልሳኑ ዝወጸ ህይወት ዝህብ ቃሉ ኣብ ልብና ክንቐበሎ ናይ ግድን እዩ። እንተዘይኮነ እቲ

ዘምለጥናሉን ዝሓለፈናን መዓት ክምለሰና
እዩ።

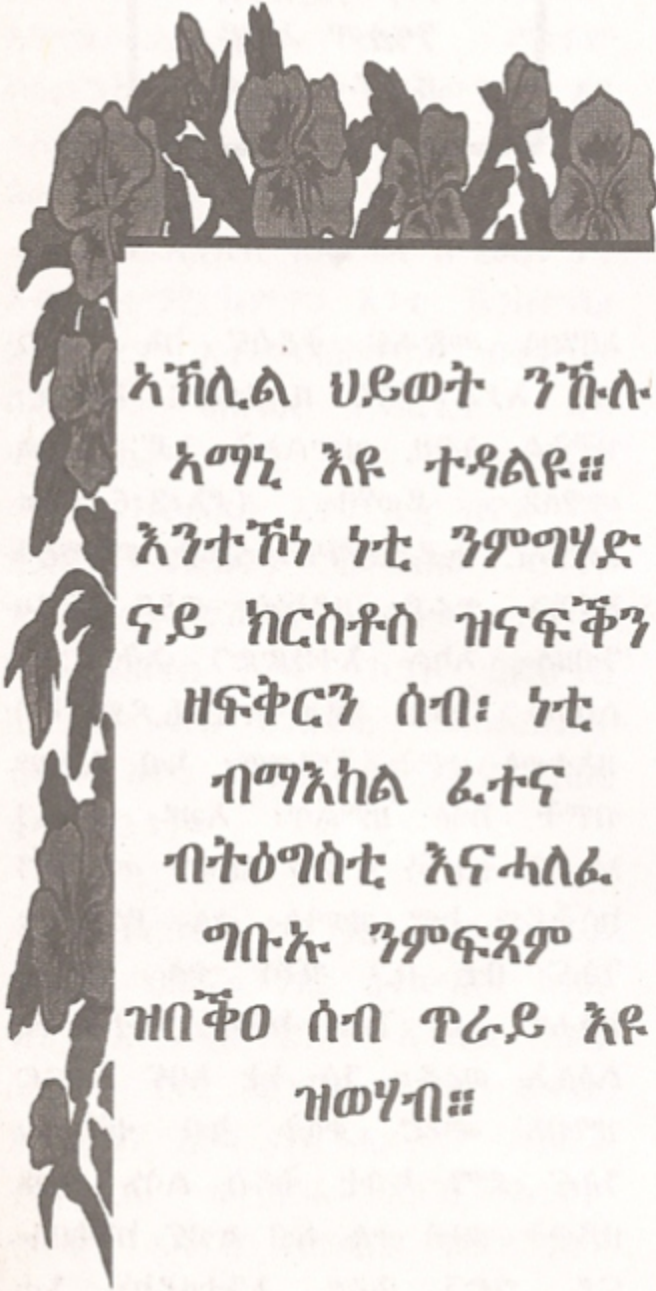
ምኸንያታ ሞቲ

ሞት ክርስቶስ ኣዝዩ ከቢድ ሞት
እዩ። ካብ ፍጥረት ጀሚሩ ክሳብ ምጽኣት
ናይ ዘለው ሓጥኣን ሞት ተደሚሩ ክንዲ
ናይ ክርስቶስ ሞት ኣይከውንን እዩ።
ሞት ክርስቶስ ንዓለም ኣዝዩ ይበዝሓ

እዩ። ከምቲ ጳውሎስ ዝበለ። ኣብቲ
ኣበሳ ዝበዝሐ ኣብኡ ሞት ኣዝዩ ኣዝዩ
ዓዘዘ (ሮሜ:5:15-21)። ክርስቶስ
ንኸመውት እቶም ቀንዲ ዝኾኑ
ምኸንያታት ፍቕርን ፍትሕን ናይ
ኣምላኽ እዮም።

ሀ. ፍቕሪ ኣምላኽ

ኣምላኽ ብባህርዩ ፈቃር ኣምላኽ
እዩ። ፍቕሪ ገንዘቡ እዩ። ስለዚ ከኣ እዩ
ሃዋርያ ዮሃንስ ኣምላኽ ፍቕሪ እዩ ዝበለ።
ጎይታ ባዕሉን ሃዋርያቲን ብዛዕባ ፍቕሪ
ዝገልጽዎ ነገር ልዕሊ እቲ ኣእምሮ
ክበጽሖ ዝኸኸለ እዩ። እግዚአብሔር ኣቦ
ካብቲ ነቶም ብምስሉ ዝተፈጠርና ሰባት
ዘለዎ ፍቕሪ ዝተላዕለ ነቲ ኣዝዩ ዘፍቅሮ
ውላዳ ሓጢአትና ክጸወር ኣሕሊፉ
ሂብዎ። ሞት ሓደ ሓጥእ ስለ ዘይፈቲ።
ነቲ ሓጢአት ዘይፈቲን ዘይብሉን ወዳ
ካብ ሰማያዊ ክብሪ ናብ ምድራዊ
ውርደት መጥይዎ። ሃዋርያ ዮሃንስ ኣብ
ወንጌሉ "ኣምላኽ፡ ቦቲ ሓደ ወዳ ዝኣመነ
ኩሉ ናይ ዘለኣለም ሀይወት ምእንቲ
ክረክብ እምበር ከይጠፍእሲ፡ ንሓደ ወዳ
በጃ ክሳብ ዝሁብ ክሳብ ክንድዚ ንዓለም
ኣፍቀራ" ብምባል ክገልጽ ከለ። ኣብ
መልእኽቲ ድማ "ርኣዩ፡ ውሉድ ኣምላኽ
ክንበሃል እቲ ኣቦ ከመይ ዝበለ ፍቕሪ
ሃበና፡ ከምኡ እውን ኢና።" ብምባል ነቲ
ሕሉፍ ፍቕሪ ኣምላኽ ክገልጽ ፈቲኑ
(ዮሃ:3:16 1ዮሃ:3:1)። እግዚአብሔር
ብኸምዚ ዝበለ ፍቕሪ ዘፍቀረና፡ ገና
ሓጥኣንን ጸላእቲን ከለና እዩ

ኣኸሊል ሀይወት ንኹሉ
ኣማኒ እዩ ተዳልዩ።
እንተኾነ ነቲ ንምግሃድ
ናይ ክርስቶስ ዝናፍቕን
ዘፍቅርን ሰብ፡ ነቲ
ብማእከል ፈተና
ብተዕግስቲ እናሓለፈ
ግቡኡ ንምፍጻም
ዝበቕዕ ሰብ ጥራይ እዩ
ዝወሃብ።

(ሮሜ:5:6,10)። እዚ ድማ እዩ ንፍቕሩ ፍሉይ ትርጉም ዘልብሶ። ምኽንያቱ ምእንቲ ፈተውቱ ዝመውት ከይሰኣን ይኸእል እዩ። ምእንቲ ጸላእቱ ዝመውት ግን ብዘይካ ጎይታ ኢየሱስ ክርስቶስ ካልእ ከቶ ኣይተረኽበን (ሮሜ:5:7,8)። እቲ ዝለዓለ ፍቕሩ ዝገለጸልና ድማ፡ እቲ ናትና ዓመጸን ኣጠላትን ኣብ ዝለዓለ ጥርዙ ኣብ ዝበጽሓሉ እዋን እዩ። ኣብ መስቀል ሰቂሎም መጺጽ እናሰተይዎን እናላገጹሉን ከለው ዝገብርዎ ኣይፈልጡን እዮም እዋ ይቕረ በለሎም ብምባል ለመና (ሉቃ:23:34) ካብዚ ንላዕሊ እንታይ ዓይነት ፍቕሪ ክህሉ ምተኻእለ። ብኸምዚ ዝዓይነቱ ፍቕሪ እንተዘይዕረቕና ተሰፋ ወዲ ሰብ እንታይ ምኾነ፡

ለ. ፍትሒ ኣምላኽ

እግዚአብሔር ግን መፍቀሪ ጥራይ ኣይኮነን። እቲ ካልእን ማዕረኡን ዝኾነ ባህርዩ ድማ ፍትሓዊ ኣምላኽ ምጵኑ እዩ። ሽሕ እንተፍቀረ ነቲ ሓጥእ ከም ንጹህ ክርእዮ ኣይኮነሉን እዩ (ዘጸ:34:6-7)። ስለዚ ድማ እዩ "ዓሰቢ ኣጠላት ሞት እዩ" ኢሉ ዝአወጀ። ንኣጠላት ግቡእ ዋግኡ ዝሃበሉ ምኽንያት እምበኣር ፍትሓውነቱ እዩ። እንተኾነ እቲ ፍትሓዊ ባህርዩ ነቲ መፍቀሪ ባህርዩ ኣይዓግቶን እዩ። ብዝያዓ ንፍቕሩ ዘንጸባርቑሉ ሓደን እንኮን መንገዲ ኢየሱስ ክርስቶስ ጥራሕ ስለዝኾነ ነዚ ሓደ ወዳ ኢየሱስ መልክዕ ባርያ

ወሲዶ ብምስሊ ኣጠላተኛ ስጋ ተገሊጹ፡ ብመስቀል ሞቲ ክብጀዎና እታ እንኮ መግለጺት ናይቲ ደረት ዘይብሉ ፍቕሪ ኣምላኽ ኮይና ተረኽበት። ስለዚ ድማ ብብርቱዕ ኣጎሰን ፍቕርን ርእሱ በጃ ሃበ። ነብዩ ኢሳይያስ ነዚ ክገልጽ ከሎ "ብሓቂ ንሱ ንሕማምና ጸሮ፡ ንሰቓይና ኣብ ነፍሱ ጸዓኖ፡ ንሕና ግና ከም እተወቕዐን ብእግዚአብሔር ከም ዝተቐዘፈን ከም ዝተዋረደን ጌርና ኣቋጸርናዮ። ንሱ ግና ብሰሪ ገበንና ቆሰለ ብሰሪ ኣበላና ድማ ተኸትኩተ፡ ንሕና ሰላም ምእንቲ ክንረከብሲ መቕጸዕቲ ናብኡ ወረደ፡ ንሕና እውን ብስምብራቱ ሓዌና፡ ኩላትና ከም ኣባጊዕ ተባረርና፡ ነፍሲ ወከፍ ነናብ መንገዱ ዘምበለ፡ እግዚአብሔር ከኣ ኣበላ ኩላትና ኣብኡ ኣውደቐ።" ብምባል የብርሃልና (ኢሳ:53:4-6)።

ይቕጽል

ክሳብ ሞት እሙን ኩን እም
 ኣኸሊል ህይወት
 ከህባካ እዩ

